

Uradna vsak četrtek in velja
v poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din. pol leta 16 Din. četr leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročina se pošije na upravnštvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopošilja do odpovedi. Naročina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

46. številka.

Maribor, dne 18. novembra 1926.

60. letnik.

Veličasten zbor zaupnikov SLS v Celju.

Vsako leto in tudi sicer, če je potrebno, se sklicuje zaupnike naše SLS na sestanke, kjer se pogovorijo o delu in načrtih in izpeljejo volitve vodstva stranke. Zbor zaupnikov v Celju preteklo nedeljo pa ni bil le kak sestanek, ampak pravi veličasten zbor, ki je pokazal, da je SLS nemajno močna na znotraj v svoji organizaciji in močna tudi na zunaj proti svojim političnim nasprotnikom. Posebno pa je naša stranka močna v tem, ker je res samo ona stranka slovenskega naroda. V tej moči bodi zaupanje vsega našega naroda, ker v tej stranki in po njej bo šel naš narod v boljšo bodočnost.

Okrog pol 11. ure dopoldne se je zbral v dvorani Narodnega doma v Celju do 1500 zaupnikov naše politične organizacije. Zbora so se udeležili tudi vsi naše poslanci, vsi naši upoštevani politični delavci iz vseh krajev Slovenije. Zbor je otvoril sam dr. Korošec, kot načelnik naše stranke, predsedoval pa je zboru g. dr. Sušnik, poslanec, kot njegov namestnik pa g. I. Hrastnik.

Dr. Korošec je izvajal:

Bratska beseda trpečim Primorem.

Tako uvdoma moram govoriti v prilog naših bratov podnjarmenih pod Italijo. Vi vsi veste, kaj se tam godi in dogaja. Fašistična nasilja gredo tako daleč, da naši ljudje niso varni niti svojega življenja. Fašizem je nekaka ponovitev stvari, ki so se dogajale v srednjem veku. Tako je vladalo načelo: kdor vlada, določa tudi vero. Fašisti pa danes proglašajo za načelo: Cujus regio, eius natio, ali: Vladajoči narod ima edini pravico za obstoj. drugi morajo izginiti. Prepovedano jim je biti samolosten narod. Tu je nacionalizem prekoračil meje, ki bi jih ne smel prekoračiti.

Kot zastopniki slovenskega naroda sporočamo svojim preganjenim in trpečim bratom svoje iskrene simpatije. (Dolgotrajno in živahno pritrjevanje.) Mi jim sporočamo, da naša srca čutijo in bodo vedno čutila za nje in jim sporočamo svoje globoko prepričanje in trdno upanje, da bo kmalu prišel čas zdajenja! (Ponovno odobravanje.)

Zakaj si g. Mussolini naroča neprestano nove atentate in zakaj po vsakem takem atentatu nastaja novo in vedno hujše divjanje? Splošno je mnenje, da je to divjanje umetno vzbujeno, da bi Mussolini lažje izvršil svoje načrte. Nobenega dvoma ni, da Mussolini namerava nekaj podvzetje. Vi vsi ste priča, da Italijani zadnje čase zelo nakujujo konje in marsikdo od vas je že dejal: Vojska bode! Sploh se misli, da bo Mussolini nekaj takega naredil. Kako 1. 1914, ko nas je Avstrija hotela zastrašiti s tem, da je zapirala naše duhovnike, učitelje in kmete, ravnotako se je fašisti preganjajo naše ljudi.

Zatorej tudi glede g. Mussolinija se splošno smatra, da je divjanje fašizma samo prikrivanje njegovih vojnih namer. Nihče ne misli, vsaj tako se govori, da bi namernaval Mussolini zavzeti kako akcijo proti nam, ki smo zavarovani s Francijo, ali misli, da gredo njegove namere napram Mali Aziji, kjer bi si Italijani hoteli vzeti zemlje za naseljevanje svojega prekoštevilnega prebivalstva. Za to nam je jasno, zakaj se je nedavno Mussolini sestajal z angleškimi diplomati, zakaj se je pomiril z Grčijo in Bolgarijo in zakaj je sklenil prijateljsko pogodbo tudi z Rumunijo. Ni nobenega dvoma, da je šlo pri tem za nekako izločitev Jugoslavije, ali imelo je tudi drugi smisel. Ali bo do tega prišlo, ali ne, to je odvisno od Angleške, ki ima glavno besedo pri tem. Nekateri misljijo, da bi pri taki akciji Mussolinija Anglija gledala skozi prste in pustila de-

lati Italiji, kar hoče, drugi so zopet mnenja, da za to še ni prišel čas. Francija ima danes popolnoma enakovredno armado z Italijo. Nadkriljuje jo celo v enem, to je v zrakoplovstvu. Fašizem zopet vznemirja svet, zato upamo, da ne bomo mi edini, ki obsojamo nasilje nad našimi sobrati, ker to tudi ne bi bilo dovolj, ampak čvrsto smo uverjeni, da bodo vsi narodi v tem z nami soglasni in obsodili italijansko divjanje ter našli pota in sredstva za zaščito manjšin. Našim bratom ponovno sporočamo in jim zagotavljamo, da jim naša pomoč nikdar ne izostane.

Naša stranka v sredi političnega življenja.

Pa preidemo sedaj na naše notranje razmere. O današnjem zboru se ni veliko govorilo in razpravljalo samo v našem taboru, ampak tudi v drugih in sploh v celi politični javnosti. Vsi misljijo, da ima današnji shod velevažen pomen in ugibajo na vse strani: Eni pričakujejo, da bomo danes tukaj v Celju ugotovili pogoje, pod katerimi bi SLS, oziroma mi poslanci SLS, stopili v vlado. Drugi misljijo, da bomo celo že odobrili pogoje, pod katerimi smo se po njihovem mišljenju že prodali v Beogradu. Tretji zopet so prepričani, da bomo par točk svojega programa vrgli v Savinjo, da bi tako v bodoče sploh lažje prišli v vlado.

Na to njihovo govorjenje nam je treba vseeno dati malo odgovora. Mi nismo prišli danes sem, da odgovorimo na prvo, da vam prinesemo kake pogoje za vstop v vlado. Bodimo odkriti. Mi vam pogojev nismo prinesli in ker bi neodkritost škodovala politiki stranke, ne samo v danem slučaju, ampak neiskrenost in neodkritost sploh škodujeta pravilnemu razvoju javnega življenja, vam tudi povem, zakaj jih prinesli nismo. Trenutno sploh nihče od nas ne zahteva, da gremo v vlado, niti se nas v vlado ne kliče. Radi tega tudi od nikogar nismo mogli dobiti pogojev.

Onim drugim pa povem, da nismo prišli semkaj, da nam morda odobrite kake pogoje, pod katerimi smo se mi že prodali. Bila so pogajanja, ali niso prišla do zadnje točke. Bila so splošna, predhodna, neobvezna pogajanja in prekinila so se, še predno je prišlo do pravih pogajanj, ker je prišla kriza, ko je g. Uzunovič podal ostavko svojega kabineta, in ko so vsled vrnilje g. Pašića prišle nove težave v radikalni stranki.

Naš program je — neomajen!

Še onim tretjim, ki pravijo, da bi morali odvreči par točk programa — sploh je danes veliko ljudi, ki nam dajejo take dobre nasvete — pa povem v imenu svojem in v imenu slovenskih poslancev to-le: Kar mi zastopamo, to ni naš program, to je program vaš. Mi poslanci smo samo izvrševalci tega od vas določenega programa. Zatorej nismo pravice zavreči, če tudi samo eno točko tega programa. Mi smo prejeli iz vaših rok popolen program in takega vam bomo tudi vrnili. Nismo radi tega torej prišli skupaj. Pač pa se morete vi izjaviti.

Ali hočete morda odvreči slovenstvo (nikdar!), ali se hčete morda odreči slovenskega svojega jezika (ne, nikdar!), svoje pravice do življenja na svoji zemlji, pravice do širokih samouprav na svoji rodni grudi, do svoje narodne samobitnosti?

Ali se hočete odreči pravice, da se pri razdeljevanju bremen ozira na vaše šibka ramena, da se vam ne da gospodarsko živeti, danes, ko kmetu poje boben, ko je delavec vandrove, ko stojita trgovce in obrtnik ob zaprtih vrati in ko uradnik stanuje pod šatorom? Ali se naj torej odrečemo golega življenja? (Nikdar! Nikdar!)

renčanje. Medved se je postavil na zadnje noge in s sprednjimi mahal po zraku.

»S poti, norec!« je jezno zaklical Magvo. »Ženskam in otrokom uganjam neumnosti, mož pa ne moti pri njih delu!«

Zopet je hotel naprej, to pot pa je medved iztegnil sprednje šape, oklenil z njimi Magvo in ga trdno stisnil k sebi. Heyward je pozorno opazoval vse kretnje Sokolove. Videč, kako je Sokol oklepal sovražnika, da so mu roke visele ob životu, je hitro pograbil na tleh ležeč Jermen in hipom povezal Magvi ude. Ko je bil Huronec povezan, ga je lovec izpustil in ga na hrbel položil po tleh.

Doslej Magva ni znil, čeprav se je na vso moč napaenal, da bi se rešil iz želesnega objetja. Ko pa je sedaj Sokol medvedovo glavo potisnil nazaj in pokazal svoj obraz, je preslepljeni Indijanec čudeč se kriknil svoj »huk!«

»Zdaj se ti je vendar razvezal jezik«, je mirno rekel Sokol. »Da pa ga ne boš obračal nam v pogubo, ti bom zamasil usta«, in mu je zapah porinil med zobe.

»Sedaj pa le hitro, major! Zavijte dekllico v te indianske preproge, a pazite, da bo dobro zakrita. Male nožice bi nas lahko izdale. Potem jo nosite iz votline, kakor bi bila bolna žena in povejte zunaj praznovernim capinom, da jo moramo zaradi zdravljenja nesti v gozd.«

Medved je renče stopal naprej, Heyward pa je šel za njim in mrmljal čarovne besede. Kmalu jih je obkolila pola divjakov, ki jih je nestrljivo čakala. Stari poglavar in mlad vojščak, ki je bil bolnice mož, sta stopila naprej in vprašala:

»Ali je naš brat izgnal hudega duha? Kaj nosi tu na rokah?«

»Ženo, ki je bila bolna«, je resno odgovoril Duncan. »Izgnal sem ji hudega duha in ga zaprl v jamo. Sedaj ne-

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vračajo. Upravnštvo sprejema naročino, inserate in reklamacije. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprtje reklamacije so poštne proste. Cekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Ali pa se hočete odreči svoje vere? (Nikdar!) Oprostite, da sem se tako nerodno izrazil. Po moderno bi se to vprašanje moralno glasiti: ali se hočete laicizirati, kar se z drugimi besedami pravi, da smemo krasti, varati, odirati, To je laiciziranje, ki nam ga v kilometrskih člankih nekateri priporočajo. Pravijo, saj je to »fajn stranka. Njen slovenski program je odličen, gospodarski sijajan in socijalen, neprekosljiv. Ali ta hudič, ta vera! Ko bi le tega ne bilo!

Naša državotvornost — ni protiuržavna.

Devetdeset percentov Slovencev je za nami. So z nami tudi taki, ki so nasprotnega svetovnega naziranja, ki niso formalno pristaši naše stranke, ali ki vedno glasujejo z nami in se ne bojijo, da bi jih naš verski program kompromitiral ali jim škodoval. V tej krizi, splošni in težki, ko ne moremo naprej, bi ravno tak program, bi ravno izvrševanje načel, kakor jih nam je Bog naložil v svojih desetih zapovedih, bil na mestu. Toda nečemu se le morate odreči: Vi ste protiuržavni. Ostudo je že to naravnost, kar se vsak dan ponavljajo proti nam in oprostite mi — vem da se vam to natolocenje tudi gabi — če se vkljub temu tudi na te izlive mržnje nasprotnikov moram ozreti.

Naš program, naša načela in naše delovanje se ni nikjer in nikdar obračalo proti državi in noči ogrožati niti obstoja jedinstvene države. Mi smo bili in smo zvesti državljanji in za to nam v tem oziru ni prav nič treba spremniti našega programa. Naj nam oni, ki stalno natolejajo in denuncirajo, vendar enkrat povedo in naj nam počažejo točko programa našega in delovanja načela, kjer smo protiuržavni. Če bi pa bili, naj proti nam uvedejo postopanje, zakaj pa imamo zakone. Naj storijo to! Tega pa ne storijo, ker bi se dokazalo, da so denuncijanti. Take igre pa mi ne bomo trpeli. (Burno in živahno odobravanje.)

Tudi Slovenci moramo biti pri državnem krmilu.

Iz tega govorenja vam seveda tudi ni jasno, ali smo v vlado ali ne, ali hočemo v vlado ali ne. Zato vam odgovorim jasno in govorimo jasno: Ne smo, da hočemo v vlado, ampak mi želimo, mi zahtevamo, da pridemo v vlado! (Pritrjevanje.) Mi Slovenci imamo pravico na to, da sedimo v vladi.

Ako je ta država, v kateri živimo, res kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, potem zahtevamo tudi za nas Slovence ravnopravnost! Nikjer ne smemo biti zapostavljeni. (Živahno pritrjevanje.) Mi Slovenci smo tudi temeljni sestavni del te države in zato imamo iste pravice in ne smo ista bremena, kakor Srbi in Hrvati. Za Srbe vedno velja načelo, da se brez večinske, srbske stranke ne sme vladati. Ko smo bili leta 1924 v vladi, v kateri smo vladali z manjšinsko srbsko stranko, takrat se je nam pretilo in vpili so: »Kri naj teče!« revolucijo so obečali, vse to smo za to, ker se je vladalo brez večinske zastopnice srbskega naroda. Na vseh oglih se že poldružno leto na vsa usta vpije, da mora biti v vladi tudi večinska hrvaška stranka. Torej tudi za Hrvate velja to načelo. Samo mi Slovenci naj bomo uboga raja, zapostavljen pastorka, ki naj stoji vedno ob strani in že od leta 1921 smo stalno z malim predsedkom v opoziciji, smo postavljeni v kot in samo za nas naj ne velja in naj se ne spoštuje načelo enakopravnosti, ampak sila in številčna moč. Nam, samo nam so vrata v vlado stalno zaprta. Mi zahtevamo tudi za nas pravico, postopevje, zahtevamo, naj se nam da, kar nam gre. In dati nam bodo morali, kar nam gre! (Tako je! Dolgotrajno in živahno pritrjevanje.)

sem ženo v gozd, da si opomore in da jo čuvam pred novimi napadi. Ko se vrne solnce, bo v koči mladega moža.

Poglavar je raztolmačil, kar je bil Heyward povedal po francosko. Tiho mrmrjanje je kazalo, da so vsi zadowoljni. Poglavar pa je reklo:

»Dobro, pojdi v gozd. Jaz sem mož in vojščak. V jamo pojdem in se lotim hudega duha.«

Heywarda pa so prestrašile te besede.

»Kaj pravi moj brat?« je reklo. »Ali je znored? Ali hoče noter, da hudi duh šine vanj? Ne — moji bratje morajo čakati pred vrati, in ako bo hotel ven, ga ubijte z gorjačami. Zvit je in bo rajši ostal v votlini, ko bo videl, koliko rok ga čaka.«

To svarilo je zaledlo. Možje so pripravili nože in to-mahavke ter stražili pred vrati hudega duha. Otroci so bili že davno odšli spati, vojščaki pa so še hodili sem ter tja med kočami. Zato je napravil Heyward velik ovinek okrog vasi in hitel proti gozdu s sladkim plenom v načrtoju.

Eliza se je bila zdramila iz omedlevice, se kljub Heywardovemu ugovarjanju izvila iz njegovih rok ter ob njegovi strani pogumno sledila Sokolu v medvedji koži. Ta je bil krenil na stransko stezo in se čez nekaj časa ustavil ob potoku.

»Zdaj pa le naprej vedno ob potoku!« je reklo, »dokler ne prideš do slapa. Tam pojdi v hrib na desni strani, od tam pa ugledate taborišče drugega rodu, pri katerem morate prositi varstva. Ako so pravi Delavari, kar mislim, da so, potem ste rešeni. Da bi napravili dolgo pot z nežno dekllico, je nemogoče. Huronci bi nam sledili in nam vzeli skalpe, preden bi mi prehodili deset milij. Pojdite torej in Bog z vami!«

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

23

On ji je hotel odgovoriti, ta hip pa ga je nekdo udaril po rami. Ozrl se je in videl pred sabo porogljivo režeče se obraz Magve. Prvi hip je hotel planiti na Huronca in ga prisiliti k boju na življenje in smrt. Ker pa ni imel orožja in so morda še drugi sovražniki prezeli v ozadju, ni smel Elize izročiti nevarnosti, da izgubi svojega zaščitnika.

Magva je bil vstopil skozi drug vhod in tako ušel Sokolovi pozornosti. Zdaj je najprej mislil na to, da si zavaruje novega ujetnika, zato je hitro zapahnil vrata, skozi katera je bil prišel, potem pa se je približal Heywardu in rekel:

»Belokožci love zvite bobre v pasti, rdečkarji pa znaajo loviti vas.«

»Stori, kar hočeš, Huron!« je besno vzkliknil Heyward. »Zaničujem vas in vaše maščevanje!«

»Ali bo beli mož te besede ponovil tudi ob kolu?« je vprašal Magva in se porogljivo smejal.

Sedanje vlade — protislovenske vlade.

Današnji režim ne pozna za Slovenijo nobene dobrote. Ne da nam v naši deželi nobene samostojnosti, pa tudi od doli ne prihaja nobena ugodnost. Imamo politiko izzemanja Slovencev in nič drugega, politiko, ki je protislovenska, politiko, ki ji je vtisnjen pečat mržnje vsega, kar je slovensko! (Ogorčeni medklici: *Fuj!*)

Res, da skuša Belgrad dobiti v vsako vlado tudi privesek, ki naj nosi slovensko firmo. Toda mi ne nehomo povdorjati, da to niso pravi zastopniki Slovencev. Tudi Pucelj, ko je prisegel zadnjič za ministra in ko je prišel ven od prisege, se je takoj razkoračil in pripovedoval, kako bo gledal na to, da pride v vlado tudi SLS. On je podoben možu, ki je posmuknil klobase, pa je takoj nato proglasil sebe za zaščitnika vseh klobas.

Samo mi, samo SLS, smo slovenska stranka in edini zastopniki slovenskega naroda. (Burno in živahno ter dolgotrajno pritrdjevanje.)

Zato mi zahtevamo in mi hočemo, da se nas Slovenc ne prezira in ne postavlja v kot. Zato naj se nas tudi ne vprašuje, zakaj ne gremo v vlado, naj se to vpraša Srbe in Hrvate. Vsa politika od leta 1921 sem je naperjena proti nam Slovencem. Dasiravno mi nismo nepošteni, ne bomo krali in ne more se nam predbacivati, da bi kedaj lagali ali goljufali.

Za vsako vlado je res komodneje, da si kupi mal privesek, ker njega je lažje kupiti in z njim proti Slovencem lažje vladati. Ali je to morda slovenska politika, da dobi naš kmet 20 Din, če pelje kravo v Krško ali na Bled. Tudi 20 Din je dobro, toda s tem ni pomagano niti živinorejcu, kje pa so vse druge zahteve Slovenije?

SLS — najspomljivejša stranka.

Pa me boste vprašali, zakaj nismo že doslej prišli v vlado? Povdaril sem že, da je doslej vladal protislovenski kurz v naši državni politiki. Mi moremo biti odgovorni in krivi le za to, kar je v naši moči, da storimo. Če pa so nam vrata zaprta, če se Slovencev v vladi noče imeti, zato mi ne moremo odgovarjati. Ta nam je dana le najostrejša obsooba. Nobenega stvarnega razloga ni, ki bi govoril proti vpklicu SLS na upravo države. Protidržavni nismo in nespomljivi tudi nismo.

Prijatelji in neprijatelji, poslanci in ministri vseh strank nam priznavajo, da so bili poslanci Jugoslovanskega kluba, in izmed nas je bilo že skoro polovico ministrov da so ti ministri najbolje upravljali svoja ministrstva in so bili najbolj podvzetni in vedno in vedno se iz tega razloga ponavljajo zahteve, da je treba postaviti ministre iz Jugoslovanskega kluba, če hočemo upostaviti red in poštenost v državni upravi. Mi nismo kradli, ne lagali, ne goljufali. Mojo amerikansko robo že sedmokrat perejo, pa je od svojega početka popolnoma čista. In Sušnikove tračnice se vkljub vsemu natolečevanju svetijo na solncu. Radič mi je n. pr. pri zadnjih pogajanjih rekel, da Slovenci moramo v vlado zato, ker delo v odborih ne gre naprej. Slovenska dva poročevalca prideta v odbor, tako je pravil Radič, pa sta že popolnoma pripravljena, ona dva govorita, potem se šele oglasi kdo drugi, ko ste Slovenci razjasnili stvar, nato šele se razvije debata. To navajam zato, da dokažem, da nikjer ni prepričanja, da nismo mi popolnoma sposobni.

Današnji politični položaj — negotov.

Stvari dozorevajo. Pred enim letom nismo imeli nobenega pojma, kako ustvariti situacijo, v kateri se budem uveljavili. Danes vse stoji. S Pašičem ne gre, Uzunovič ne more naprej. Davidovič ne more. S strahom se že tudi v Beogradu sprašujejo, kaj bo v bližnji bodočnosti, kaj bude februarja in marca meseca, ko bo ljudstvo gladovalo, kaj bo, če ljudstvo pri tem gladowanju izgubi potropljenje. Ti ljudje danes z vso resnostjo povdarjajo, da bi bile najbolje dati Jugoslovanskemu klubu vlado vsaj za tri leta, pa bi bila naša država ozdravljena gospodarske krize, korupcije in notranjih težav. Mi vemo, da to politično ne gre. Toda sestavljamo močno in sposobno vlado in mi smo močni in sposobni, da v skupnem delu s Hrvati in Srbami zdravimo to državo.

Kedaj in kako pojdemo v vlado?

Mi torej hočemo in zahtevamo, da se predstavitelje Slovencev pozove v vlado. Kedaj bo to? Pogajanja so prekinjena, sedaj ni nobenih pogajanj, vrata so nam zaprta in trenotno ne vemo, kaj da bo. Povdarjati moremo le, da

»Saj nas vendar ne boste zapustili?« je čudeč se vprašal Heyward.

»Huronci imajo ujetega ponos Delavarov, zadnjega potomca plemenitih Mohikancev«, je resno odgovoril lovec. »Pozkušil bom, da kaj storim za njega. Unkas ne sme umreti, dokler živi Sokol, da to preprečim!«

Še enkrat jima je Sokol stisnil roke, potem pa je odločno krenil nazaj proti huronski naselbini.

Se dolgo sta v skrbah gledala za njim Heyward in Eliza, potem pa sta se tudi onadvina obrnila proti delavarski vasi.

XV. Zvijača.

Zanašajoč se na trdn vozel, s katerim je bil povezal Magvo, je stopal Sokol naravnost proti kočam. Ko je prišel v njih bližino, se je pazno oziral na vse strani in nazadnje krenil proti bolj na samem stoječi koči, iz katere je prodrala slaba svetloba.

Zdaj je v hoi in vedenju zopet pričel posnemati medveda, se spazil do stene in se skozi razpoko ozrl v notranjost. Začudil se je, ko je notri opazil Davida, zatopljenega v resno premišljevanje.

Ko se je bil Sokol prepričal, da je pevec sam v koči, je tih vstopil skozi nizka vrata in sedel nasproti prestranemu Davidu, ki je takoj zgrabil svojo piščalko in vzkliknil:

»Ti črna, skrivnostna zverina! Sicer ne vem, kdo in kaj si, če pa imaš slabe namene, poslušaj prej vzvišene besede kralja izraelskega in opusti svoje nakane!«

Medved pa je izpregovoril:

»Le pustite neumnosti. Pet angleških besed je zdaj več vrednih kot vse vaše petje.«

Slovenci ne smejo ostati zunaj, da se mora najti način, po katerem se bodo Slovenec ta vrata odprla. Vendar pa moramo že danes, ko pričakuje pre vsem belgrajska in zagrebška javnost, odgovoriti na vprašanje, pod kakimi pogoji bi eventualno vstopili v vlado. Za to hoče javnost, da odgovarjam. Mi pravimo, gremo, samo s poštenimi in samo pod poštenimi pogoji. Nikdar nočemo umazati svoji rok, nikdar nočemo delati nepošteno. Hočemo ostati zvesti sebi in zvesti vam, zvesti vašemu in zvesti svojemu poštenju. Načela, ki jih imamo v svojem programu, niso načela našega kluba, najmanj so to kaka osebna načela, to je program stranke, program slovenskega naroda, zato so nam načela nad vse sveta, zato morajo ostati čista in neizprenljiva. (Dolgotrajno, viharno odobravanje.)

Načela naša ne morejo biti nikak predmet pogajanj. Ta načela in ta program je bil, ko te države še ni bilo in narod bo obdržal ta program, ko morda nas že davno več ne bo. Čisto nekaj drugega pa je način in takтика, kako priti do ustvarjanja idealnega in nedotakljivega programa. V načinu, taktiki, tu je mogoče z nami razgovarjati, tu smo gibki, tu se znamo prilagoditi vsakemu položaju in Jugoslovanski klub je dokazal, da ni parlamentarnega zastopstva v našem parlamentu, ki bi se znal tako gibčno uveljaviti v vsakem položaju, kakor on. Na vseh shodih v zadnjem letu so nam volilci povedali, da je danes največja nevarnost za državo njena težka gospodarska kriza. Mi smo videli, da zlasti Slovenija dobesedno gladuje. Zato so nas volilci na shodih in vodstvo naše stranke v zadnji seji pooblastili, da v Belgradu povdarimo, da je danes treba gospodarskim vprašanjem dati prvenstvo. Najprej mora narod živeti, potem šele pride drugo. To smo storili. In če bi prišla država v nevarnost, od kakoršnegakoli zunanjega sovražnika, smo mi prvi, ki takoj stopimo v skupno fronto, da z združenimi močmi varujemo njeni celoti.

Tudi to nam je jasno, da je treba od lanskega leta, ko nas je Radič izdal in pogazil svoj program, čisto druge taklike, kakor poprej, ko smo mislili, da smo združeni z Hrvati že skoro neposredno pred uveljavljanjem celotnega našega programa. Od tedaj je položaj težji. Slovenci smo neprimereno bolj osamljeni. Zato moramo zgrabiti za drugo takto v novem položaju. Toda bodimo uverjeni, da Jugoslovanski klub vedno najde pravo pot v vsakem političnem položaju. S poštenimi sredstvi, na pošten način bomo vodili politiko naroda in države in njunih koristi pa ne bomo nikdar izdali.

Danes je v parlamentarnem življenju zastoj. Predvsem radi tega, ker je težka situacija v radikalnem klubu. Uzunovičeva vlada ne sme in ne more nič delati. Ravno včeraj je bila burna razprava načelnikov klubov, ker je vlada zopet zahtevala, da gre skupščina na počitnice. Komaj smo prišli s počitnic, že zopet nas podijo na počitnice. Dalmatinovo agrarno vprašanje je kamen spodlike. Dalmatinski radikali so proti. Občinskega zakona si vlada ne upa predložiti, ker nikdar ne ve, ali ima večino v klubu, ali ne. Zakon o izedenčenju davkov ne more naprej, ker Pašič še ni prebral in proučil tiste paragrafe, v katerih se stranki vladne večine ne skladate. Nikar ne pričakujmo, da bodo izedenčenje davkov kmalu izvedli. Pa tudi ne mislimo, da bi nam izedenčenje prineslo kako olajšanje. Mislim, da se ne motim, da zakon o izedenčenju davkov ne napreduje ravno vsled tega, ker bi utegnil pomeniti zvišanje davkov tudi za Srbijo. Pa tudi če zakon izglasujejo in dobimo izedenčenje na papirju, dejansko izedenčenja še dolgo ne bo, ker bo trajalo najmanj 15 let, predno bode Srbija imela tak davčni aparat, kakor ga imamo mi. Netunske konvencije ne bodo sprejeli takih, kakoršne so, dokler bo Pašič dihal.

Smo mar do sedaj brez uspehov?

Pri tem nas boste vprašali, kaj smo med tem časom dosegli, kaj smo uspeli.

1. Nadaljevali smo izgradbo starega slovenskega programa, kakoršen je potreben, da slovenski narod v tej državi dobi svoje pravo. Program naš je program slovenske duše. Izražamo ga v dveh besedah. Naš narod hoče biti skupaj in hoče biti svobodno skupaj. To smo dopovedali v precejsnji meri vsej naši javnosti. Ta uspeh se sicer ne da tehtati ali štetni z akcijami Trboveljske premogokopne družbe ali Slavenske banke. Le zgodovina ga bo beležila kot veliko pošteno borbo za slovenske ideale.

2. Bili smo glasniki poštenosti, sami smo pošteni osta-

li in bili neprestana vest na parlamentarnih tleh vsem, ki so hoteli delati nepošteno z našo državo.

3. Vedno smo se brigali za razne stanove. Noben klub ni iznesel toliko svarenj in toliko nasvetov, kako se najreši našega kmeta, kakor naši slovenski poslanci. In za delavce, za njihovo bedo, za njihovo zaščito brezposelno in za celo njihovo bedno stanje, smo s svojimi neprestanimi zahtevami storili več kot vsaka druga stranka. Trgovcu, obrtniku in industriju smo povsod skušali uveljaviti njihove zahteve in povsod povdarjali, da bo propadel naš delavec in moral v tujino, če bo propadla slovenska industrija. Ravno zadnji teden je ponovna priča, kako Jugoslovanski klub stoji na strazi za naše uradništvo. Mi edini smo dvignili glas za stalnost državnega uradnika. Z večnimi svarili smo nešteto zla preprečili. Nekaj je vendarle za leglo, dasiravno smo vsepovsod naleteli na slabo voljo in mnogokrat tudi na neznanje in nepoznanje stvari. Dvignili smo ljudsko prosveto. Naša prosvetna društva, Krekova mladina, delujejo zopet s polno paro in so popolnoma ozdravljena od povojskih težav in mrtvila. Naše gospodarske organizacije so se zbudile in danes globlje in popolnejše morejo ustrezati zahtevam širokih slojev kot v prvih povojskih težavah.

Velika je naša stvar, čeprav se ne da meriti na metre ali tehtati na tehtnico, velikanski je naš uspeh v narodni vzgoji in državni politiki in ne priznavajo ga samo tisti, ki jim je osnova neslovenska in nepoštena, neodkrita politika. Le-ti denuncirajo našo stranko in zametavajo pred javnostjo neno plodonosno delo. Njim, ki se prodajajo za skledo leče ali za ministarski portfeljek, njim, ki slovenstvo prodajo, kadar kaže to njihovim osebnim in partijskim interesom, njim ti uspehi niso nič.

Da do danes nismo več dosegli, to so krivi oni, ki so nas iz omalovaževanja in mržnje do našega naroda hoteli izolirati in nam preprečiti vstop v državno upravo. Mi pa smo bili zvesti ob strani svojega tepenega naroda. In danes z nova povdarimo proti politiki strank iz Beograda, da smo zastopniki tretjega naroda naše kraljevine in kot taki hočemo in zahtevamo svoje pravice.

In naša bodočnost?

Toda vsega je enkrat konec. Tudi naših sedem suhih let gre h koncu. Ni jih še konec. Tudi belgrajski svet spoznava, da so naši nasprotniki lagali, ko so nas obrekovali. On čuti, da naš narod ve kaj hoče, da ni nahujškan, ampak zvest in zaveden. In to lahko povem, prej kakor si naši nasprotniki mislijo, se bodo tudi v Sloveniji razmere izpremenile na boljše!

— — —
Po dr. Koroševem govoru ni bilo razpravljanja, ker so njegovo izvajanje vzeli vsi na znanje z največjim odobravljajem. G. dr. Korošec je nato še prejel popolno oblaščenje, da po svoji uvidevnosti uporablja takto, ki jo razmere zahtevajo.

Nato so se vrstile volitve. Župan iz Radovljice g. Resman je predlagal za načelnika g. dr. Korošca. Njegov predlog je bil tako enodušno sprejet, da ni bilo mogoče večjega navdušenja. Za podnačelnško mesto sta bila dva predloga, eden za dr. Natlačema, drugi za prof. Jarca. Ker je prof. Jarco vsako kandidaturo odklonil, je bil nato g. dr. Natlačen z navdušenimi vzklikli izvoljen skoraj soglasno za podnačelnika. Imenovani je izvolil sprejet ter se v posebnem nagovoru za zaupanje zahvalil in podal smeri notranje politične organizacije. Ob tej priliki se je g. dr. Brecl posebej zahvalil dosedanemu podnačelniku g. prof. Remcu, ki je veliko dela žrtvoval za našo stranko.

Pri slučajnostih so prišli na vrsto razni predlogi, tako za strankin sklad, v katerega naj se redno prispeva, da more stranka vzdrževati svojo obsežno organizacijo, in o našem časopisu, za katerega se nikdar dovolj ne more storiti, ki mora biti do skrajne možnosti razširjeno. Končno so bile še sprejete razne resolucije za takojšnji razpis občinskih volitev v Ljubljani, za pravice naših zatirnih bratov v Primorju.

Zbor se je zaključil v najlepši vzajemnosti in je pokazal nam samim, pa tudi našim političnim nasprotnikom, da je SLS edina stranka slovenskega naroda, da je močna dovolj, da bo izznagovala naše pravične zahteve in vodila naš narod v lepo bodočnost. Nov ogenj in novo življenje pride v naše vrste, bratje, delajmo in ne bojmo se ničesar! Slovenki narod mora postati v lastni državi srečen!

To je pomagalo. Umaknili so se precej daleč od koče, a tako, da so njen vhod še vedno imeli pred očmi.

Pomirjen se je medved počasi zvalil v kočo. Tu je bilo vse tih in mračno; razsvetljeval jo je samo ugašujoči ogenj, nad katerim so si bili stražniki pripravili večerjo.

Unkas je v steno uprt sedel v temnem kotu. Roke in noge je imel trdno zvezane. Ko je opazil medveda, je mislil, da so ga spustili noter sovražniki, da preizkusijo njegov pogum. Zato se niti ozrl ni na žival. Med tem je stal David pred vrati, da bi videl, če so Huronci res dovolj oddaljeni. Ko se je bil prepričal o tem, je vstopil tudi on.

Zdaj je Sokol siknil kot kača. Unkas je dvignil glavo in se zvedavo oziral. Sikanje se je ponovilo. Še enkrat se je ozrl Unkas na vse strani in nazadnje uprl oči v medveda. Tiho je zamrmral: »Sokol!«

»Prerežite mu spone!« je ukazal lovec David.

Tako nato je bil Unkas razvezan. Tudi Sokol se je izmotil iz medvedje kože in se v naravnih oblikah pokazal mlademu Mohikancu, ki je takoj izpreglel zvijačo, a ni znil nato niti besedice. Nato mu je dal lovec dolg nož. Obenem je položil roko na enako orožje za pasom, katero je bil prejšnji večer vzel ubitemu Huroncu, ter je rekел:

»Sovražniki preže zunaj. Pripravimo se.«

»Kam?«

»K želvam.« Otroci so mojih dedov.«

»To je res, a samo z zvijačo moremo mimo Huroncov pred kočo,« je zamišljen odgovoril Sokol. Čez nekaj časa pa je pristavil: »Unkas, ob

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Vedno menejša kriza v radikalni stranki. Za te dni je napovedano, da se bo v radikalni stranki začel hud boj med Pašičem in njegovimi nasprotniki. Pašič drži se tudi vladko kakor vrabiča v rokah, da ne more ne delati, ne poginiti. Toda dolgo to ne more trajati, zato se pričakuje že v kratkem izprememba v vladi. Kriza v radikalni stranki je kriza v vladi.

Naš novi proračun. Za prihodnje leto bomo imeli proračun, ki bo le 900 milijonov dinarjev manjši od lanskega. To še nikakor ni pravo varčevanje. Kajti varčuje se posebno tam, kjer bi se ne smelo. Tako bo seveda tudi za kmeta zopet prav malo denarja na razpolago. Naš proračun pa pri vsem tem še ni pravilen, ker ne vemo za natančno sveto raznih dolgov, med katere spadajo tudi razni doli govi države do nas Slovencev.

Narodna skupščina. Ker vlada ničesar ne pripravi za seje zbornice, ni čuda, da jo pošilja domov na počitnice. Zoper to najnevarnejšo brezdelnost, ki jo sedanja vlada povzroča, so naši poslanci ostro protestirali.

Zoper Nettunske konvencije. Že zadnjč smo razložili, kaj so Nettunske konvencije, namreč pogodba med našo in italijansko vlado. Ta pogodba pa ne prinaša prav nič dobrega naši državi. Zato so vsi, ki res ljubijo našo državo, proti njim. To pa še posebno sedaj, ko Italija tako nastopa zoper Slovence, ki so še pod Italijo.

V DRUGIH DRŽAVAH.

O Italiji je dr. Korošec v Celju marsikaj povedal. Ta država in njen sedamji popolni gospodar Mussolini misli na vojsko zoper Turčijo. Poleg tega pa je precej napetosti med Italijo in Francijo.

Rusija in Turčija bosta skupaj korakali? Ker Italija grozi Turčiji, seveda tudi ta išče svoje prijatelje. Obrnila se je na najmočnejšo sosedo in to je Rusija. Pod vodstvom Rusije se naj osnuje posebna zveza azijatskih držav. Ako se to zgodi, tedaj bo Evropa pač prav malo govorila še v Aziji. Posebno Anglija ne bo s tem zadovoljna, zato pa tudi podpira Italijo, dokler ji ta ne pojde predaleč.

Slovaški avtonomisti gredo v vlado, a se ne prodajo. Ker tudi na Češkem uvidevajo, da se ne more kar tako vladati proti enemu močno organiziranemu narodu, zato so seveda vsi komaj čakali, da bi tudi čehoslovaški avtonomisti šli v vlado. Njihov vodja pater Hlinka se je v imenu slovaškega naroda izjavil za to, vendar morajo dati Slovakinjam pravice, ki jim gredo. Upati je, da bodo njihove zahteve sprejeti. Značajnost in odločnost redno vodi do zmage.

Izprememba ustave na Portugalskem. V tej državi bodo izpremenili ustavo. Po novi ustawovi, s katero bo narod bolj zadovoljen kot s sedanjo, si bo država opomogla. To je izprememba ustave, kar tudi za našo državo slovenski narod zahteva, ni vedno v škodo države.

Tudi na Rumunskem izprememba ustave. Te dni bo sklicana narodna skupščina v rumunski državi. Ta se bo preosnovala v ustavodajno skupščino, ki bo izpremenila rumunsko ustavo.

Svetovna slovenska politika. Slovanske države, kot je naša, Češka, Poljska, posebno pa Rusija, bi bile dolžne, da imajo v zunanjji politiki pred svojimi očmi posebno to, da dobijo Slovani v svetovni politiki čimveč vpliva. Sedaj, ko bo Rusija opustila svojo prenapeto boljševiško agitacijo, bi morda bilo mogoče v tem smislu bolj sporazumno delati. Naši poslanci opozarjajo naše vladine kroge na slovensko politiko.

Kaj je novega?

PROTEST SLOVENSKEGA ŽENSTVA.

Isti dan, ko je Narodni ženski savez na Bledu sprejel rezolucijo, naj policija strogo nadzoruje tisk, lovi »Jutro«, čitalje in naročnike, posebno ženske, z obširnim vabilom, s katerim opozarja na ogabno literaturo najniže vrste, ki jo bo list prinašal.

Naša društva.

PROSLAVA 20LETNICE PROSVETNE ZVEZE V MARIBORU IN XVI. REDNI LETNI OBČNI ZBOR.

Da damo obračun o delu enega leta in postavimo načrt za prihodnje leto, obenem pa, da se ozremo nazaj na dobo 20letnega prosvetnega dela, smo združili proslavo 20letnico, kar obstaja Prosvetna zveza v Mariboru, z rednim letnim občnim zborom.

Spored je sledeti:

1. Nedelja, 28. novembra t. l., bo dan proslave 20letnice. V Narodnem gledališču se bo vršila ob treh popoldne slavnostna akademija s sodelovanjem naših društev v Mariboru.

2. V pondeljek, 29. novembra t. l., bo ob 10. uri predpoldne občni zbor v dvorani Zadružne gospodarske banke, Aleksandrova cesta 6, s sporedom:

- a) ugotovitev sklepnosti po členu 18 zvezin pravil;
- b) odobrenje zapisnika XV. občnega zabora;
- c) poročila odbornikov;
- d) poročilo preglednikov;
- e) volitve: predsednika, 8 odbornikov, 3 preglednikov računov, 5 članov v razsodišču;
- f) sklepanje o predlogih odbornikov in včlanj. društov;
- g) slučajnosti.

Gleje občnega zabora prosimo vsa društva, naj blagovolijo upoštevati čl. 16 društvenih pravil, ki zahteva, da vsako društvo pošlje vsaj enega odposlanca, ki pa naj ima pismeno pooblastilo. Morebitne predloge pa naj društva pošljejo vsaj osem dni preje Prosvetni zvezzi v Mariboru, da bo mogoče sklepati o njih na občnem zboru.

S tem, da se drzne ponujati slovenskemu ženstvu tako ogabno čtivo, sramoti čast in dostojanstvo žene sploh, ker ji podnika, da najde le v čitanju in doživljaju takih, neprimerne senzacije polnih romanov, ki jih nudi dnevna svobodomislna žurnalistika s svojo naslado in uteho. Ponižujejo na najnižjo stopnjo razumnosti, da, odreka ji v prav zmožnost lastnega presojanja ter jo postavlja nazaj v čase poganstva, ko je bila žena prezpravna sužnja. Slovensko ženstvo tudi noče v moderno poganstvo, ki ga propagira umazana literatura. Kakor za svoje stanovske delo ne potrebuje nikakega varušta, ga najenergičnejše odklana tudi pri izbiri svoje duševne hrane.

Odločno zavračamo grad napad, ki slovensko ženstvo pred svetom tako globoko ponižuje in pozivljamo vse pošteno misleče ženstvo, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi onemogoči širjenje takega nemoralnega, brezvestnega tiska med naš narod. Slovensko ženstvo je v borbi za poštenost in dostojnost še vedno storilo svojo dolžnost. Zato bo tudi v boju proti kugli, ki grozi naš narod duševno upopasti, nastopilo neustrašeno.

Slovenska žena, napovej bojkot hiši, v katero prihaja list, ki žali tvojo čast!

Slovenska gospodinja, ne kupuj, ne podpiraj trgovca, mesarja itd., ki ima naročen list, ki globoko žali tvoj verski čut in ženski ponos.

Vodstvo dekliskih zvez v Mariboru.

Krščanska ženska zveza v Mariboru.

Krekova prosveta v Ljubljani.

Slovenska Orliška zveza v Ljubljani.

Slovenska krščanska ženska zveza v Ljubljani.

Krščansko žensko društvo v Ljubljani.

Poselska zveza v Ljubljani.

Ptujski prošt g. Martin Jurkovič umrl. V torek, dne 16. novembra je umrl v Ptiju famošni mil. g. prošt ter zlatomašnik Martin Jurkovič. Rajni se je rodil dne 27. 10. 1847 pri Sv. Juriju ob Ščavnici in je bil posvečen v mašnika 27. 7. 1873. Precej časa je služboval kot provizor ter župnik pri Sv. Petru pri Mariboru, odkoder je prišel za župnika ter dekan v Ljutomer. Iz Ljutomera je bil poklican za prošta v Ptju, kjer je služboval do svoje smrti. Blagopokojni je slovel kot izborni govornik in je tudi objavil več svojih govorov. Bil je goreč ter vzgleden duhovnik in mu bo ohranjen med duhovnimi sotovariši in verniki, ki so ga poznali, časten in hvaležen spomin. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne ob pol treh.

Županska zveza v Mariboru priredila po možnosti še v tem letu tečaje za župane in občinske odbornike. Prvi tak bo v nedeljo, dne 5. decembra t. l. v Mariboru, drugi pa v pondeljek, dne 13. decembra t. l. v Slovenjgradcu. Predavanja na tečajih bodo imeli strokovnjaki o občinskem proračunu, o davčnih zadevah in o vojaških zadevah.

Poslanec Franjo Žebot govoril prihodnjo nedeljo, dne 21. novembra, na shodu SLS za Krčevino in Lajtersberg, ki se vrši v gostilni Prah. Začetek ob pol 9. uri dopoldne.

Cerkveni koncert v stolnici se vrši prihodnji pondeljek, dne 22. t. m., ob osmih zvečer. Pojejo znamenito pesem: Requiem Cherubiniev. Kdor le more, naj se tega koncerta udeleži. Vstopnice se dobijo v predprodaji v pro дажalnah Tiskarni sv. Cirila, pri Höferju in v stolnophajnski pisarni.

Ustanovitev mariborskega pevskega okrožja se bo izvršila v torek, dne 30. t. m., ob tečaju za pevovodje. Naši pevovodje in pevska društva prav iskreno vabljeni!

Neznan mrlji na železniškem tiru. V četrtek proti vespri so našli od postaje Pesnica nekoliko naprej ob železniškem tiru truplo neznanega moškega. Glava je zdrobljena in truplo je tudi po hrbitu močno razmesarjeno. Pri mrlju niso našli nobenega dokumenta, iz katerega bi se zamoglo sklepati na njegovo identiteto. Tudi se ne ve, ali gre za samomor, ali za železniško nesrečo, ali za zločin. Neznanec je v najlepših moških letih. Do sedaj ga še ni nikdo spoznal in vse govoril, da mora biti od nekod iz Avstrije. Razmesarjeno truplo so prepeljali v mrtvašnico v Jarenino.

Usodepolna sobota v slovenjebistriškem okraju. Zadnja sobota in posebno še noč od sobote na nedeljo, dne 14. novembra, je bila za slovenjebistriški okraj usodepolna. V vasi Brezje pri Pragerskem je izbruhnil v omenjeni noč požar, ki je do tal upepel štiri objekte. Na kako uspeš-

no gašenje od strani gasilnih društev ni bilo misliti, ker ni bilo v bližini vode. — V noči od sobote na nedeljo so neznani lopovi vломili v trgovino trgovca s poljedelskimi predelki g. Jegliča na Pragerskem in so mu odnesli 42.000 D gotovine. Za vlonilci še ni nobene sledi. — Na Tinjah so v soboto pretepači tako opasno obdelali z noži nekega Juha, da so ga peljali prijatelji na vozku k zdravniku v Slov. Bistrico. Predno je pa dospel voz do zdravnika, je Juhart umrl in so ga mesto pri zdravniku izložili v mrtvašnici v Slov. Bistrici.

Radičeva polomija v Prekmurju. Preteklo nedeljo je imel Radič shod v Murski Soboti. Ta dan pa je Radič pokazal, da mu je za vselej v Prekmurju odklenkalo. Zdaj je lahko sam videl, da Prekmurje ni hrvaska, ampak slovensko, in da tudi ni več radičevsko. V senci bajonetov si je upal govoriti. In ko je neki mladenič, naš pristaš, nekaj ugovarjal, ga je Pernar nahrul in dal arretirati, češ, »da ne bo naprej lajal«. Tako znajo radičevci govoriti in zborovati v Prekmurju! Temu primerno bodo pa znali tudi Prekmurci odgovoriti radičevcem in gotovo je, da Radič ne dobi več v Prekmurju poslanca. Takrat bo prekmurski odgovor temeljiti.

Strašen zločin v Sv. Rupertu nad Laškim. Tukaj se je izvršil na Martinovo grozen zločin, ki je pretresel vsakega človeka. Ta dan je prodal vrl naš mož in poštenjak stare vrste Andrej Pušnik, po domače Šmelj, v Tratal pri Laškom, na sejmu par težkih volov. Ko se je proti večeru vratil domov, ga je blizu domače hiše nenadoma napadel nek tuj mož, ga pobil z železnim predmetom na tla in ga hotel umoriti. Z britvijo bi mu bil brezvomno prerezl vrat, da mu ni napaden izbil morilnega orožja iz roke. A ropar je imel še drugo britvo v roki, s katero je grozno razmesaril svojo žrtev. Pušnik je začel prosi za živiljenje in mu ponudil ves denar, nad 9000 dinarjev, a satanski človek se ga ni usmilil, ampak ga hotel na vsak način umoriti. Zadela se je grozna borba za živiljenje in smrt, v kateri bi bil 60letni Pušnik gotovo podlegel, da se ni od blizu prikazala luč. Ropar se je ustrašil in pobegnil, prej pa odvzel Pušniku ves denar. Nezavestnega so čez nekaj časa našli domači v mlaki krvki. Pušnika so prepeljali v celjsko bolničko, njegovo stanje je zelo nevarno. V smrtnem boju je Pušnik roparju močno obgrizel prste. Na tem znamenju so že spoznali nekoga človeka v Jurkloštru. Sumi se, da je bil napadalec. Ljudstvo je povsod silno prestrašeno, ker se v zadnjem času ne izvrši več noben sejm brez satansko-zlobnih napadov.

Laški okrajni zastop. »Domovina« št. 45 piše v posebnem članku o laškem okrajnem zastopu. Članek v »Domovini« ne odgovarja resnic. Ze prvi stavek je lažniv. Piše namreč, da je dne 30. oktobra t. l. sklical tukajšnje okrajno glavarstvo vse župane in največje davkopalcevce našega okraja, da jih povpraša, v kolikor so upravičene pritožbe, ki venomer prihajajo v Ljubljano čez naš okrajni zastop. Resnica je, da gospod okrajni glavar pri posvetovanju ni nikogar vprašal o kakih pritožbah zoper okrajni zastop, ampak je pozval navzoče, naj stavijo nasvete, oziroma predloge glede nove sestave okrajnega zastopa. Sele na vprašanje zastopnika občine Marije Gradec, kako je do tega prišlo, je odgovoril, da so se pritožile na velikega župana razne stranke. Tako na primer radikalna stranka, SLS in nekateri pristaši samostojne demokratske stranke. Kakor pa doznavamo, se je pritožila zoper dosedenjan gerentski sestav celokupno okrajinu organizacija SDS, ki je bil dr. Roš voditelj, dvakratni kandidat za skupščinske volitve, kateri še menda sedaj pripada. Lastni ljudje ga pač dobro poznavajo. Ni pa gospod glavar Pinkava obrazložil navzočim razlogov, na podlagi katerih so se stranke pritožile. Omenimo tukaj samo jednega, namreč razsodbo okrožnega sodišča v Celju z dne 20. februarja 1926, št. Vr. VII. 25-26-32, v kateri je gospodivši cestni nadzornik Magdalenc oproščen v Ad B) omenjene razsodbe, ker je doprinesel dokaz resnice glede svetnikov O. iz Laškega in P. iz Trbovelja, glede uporabe okrajskih cestarjev za njihove zasebne posle. Več razlogov še objavimo z ozirom na izvajanje v »Domovini«. Z ozirom na predstoječe nismo mogli zastopniki občin izreci dosedenjanemu gerentu oziroma sestvu nobenega zaupanja, ampak smo to prepustili šentlenartskemu Vebru in jurkloškemu Jurku.

Zemeljski plaz pri Pilštanju. Ljudje pravijo, da bodo sodni dan, ker se je začela zemlja tako čudovito gibati in premikati, ker se gore znižujejo in doline napolnjujejo. To je strašno razdiralno delo večjih in manjših plazov. Povsod jih je letos dovolj im še preveč. Največji plaz je gotovo pri nas blizu trga; največji pa svojem obsegu in tudi po svojem uničevalnem delu. Začel se je že pri največji povodnjji, kar jih pomnilo pri nas starci ljudje, dne 8. avgusta.

Črna šola pri Sv. Juriju ob Ščavnici. V nedeljo, 21. novembra vas vabimo v črno šolo v Pergerjevo uto, kjer bodo Bralno društvo zadnjikrat v tem letu predstavljalo igro »Črnošolec«. Pridite! Se boste marsikaj naučili v tej šoli.

Sv. Trojica v Halozah. Mladina si pridno zida svoj Društveni dom na prijaznem Ančkenem hribku. Ako nam bo vreme milo, bo Božiče že vse gotovo. Delo vrlo napreduje, ker požrtvovalni ljudje materijal zastonj vozijo. Da, ljubezen ustvarja velika dela!

Središče. Tukajšnji Ljudski oder vabi vse prijatelje gledaliških predstav od blizu in daleč k uprizoritvi nad vse zanimive igre: »Številke gospe Rožmarinke« v nedeljo, dne 21. t. m. Igra je polna zdravega humorja, menja se s tragičnimi prizori. — Na svidenje ob pol 7. uri 21. t. m. v Krekovi dvorani.

sta t. l. Voda se je pod zemljo nabirala gotovo že stoletja. Odtekala je le po malih izvirkih v dolini. Takrat pa se je v spodnjih plasteh zemlje nabralo hkrati preveč vode, ki ni imela dovolj prostora za odtok. Zato je vzdignila najpoprej vinograd posestnika Štritiha blizu trga in ga je počasi nesla v dolino. Bil je lep vinograd, ki je dal že do 45 hl vina, zdaj ga pa ni več! Obenem s tem sta se začela trgati tudi dva sosednja vinograda posestnika Brileja in Toplišekovih deklet. V Brilejevem vinogradu je kmalu nastal prepad, globok do 10 m. Zemlja s trsem pa leze v dolino po globoki strugi, ki je nastala po prvem plazu v Štritihevem vinogradu. Cela masa se premika počasi in stanovitno naprej in že je deloma uničila štiri nižje ležeče vinograde. Zdaj vzdiguje travnike, njive, sadonosnike z drevjem vred in vse nese v dolino proti okrajni cesti (Kozje—Polstanj—Planina—Št. Jurij ob juž. žel.). Že je razrušila dve vinski kleti, dvoje gospodarskih poslopij, druge pa poškodovala. A strašna skrivena moč ne miruje: nevzdržljivo rije naprej pod zemljo. Preteklo sredo je zopet padlo veliko dežja in v četrtek zjutraj smo že s strahom gledali njegove pogubne posledice. Plaz je pokazal popolnoma svojo smer. Na obeh njegovih straneh je zemlja počila čez okrajno cesto do potoka Bistriče v Starem trgu. Velikanska masa se pomika počasi vedno naprej. Na premikajočem se plazu so zdaj novo ogrožene štiri stanovanjske hiše in troje gospodarskih poslopij. Hiše že izpraznjujejo; okrajno cesto pa morajo zapreti za vsak promet. Kaj bo, se s strahom povprašujemo. G. okrajni glavar iz Šmarja si je ogledal ta kraj nesreče in je obljubil pomoč tistim, ki jim je uničilo stanovanja. Poslal je na lice mesta tudi g. inženjerja, ki je obljubil, da se bo delalo, če se bo dobila podpora. A sedaj, ko je pretргana okrajna cesta in tako prekinjen tudi promet, zdaj se bo pa menda le moralno začeti delat!

Umor. Pred nedavnim so našli vaščani občine Mostee v svoji vrbini že razpadajoče truplo neke ženske. Vsi so mislili, da je to kakšna beračica, ki je umrla vsled pomanjkanja in so jo pokopali na pokopališču v Dobovi brez nadaljnje preiskave. Sedaj pa se govorji, da je pokojna identična s pogrešano Heleno Dhomovič iz bližnje fare na Kramskem. Misli se, da gre za umor.

Težka avtomobilska nesreča. V nedeljo, dne 7. t. m., popoldne se je peljal šolski upravitelj iz Velike doline g. Pečnik s kolesom v Cerkle ob Krki obiskal svojega očeta. Pod vasio čatež ob Savi mu pripelje nasproti avtomobil. Ker je ob strani ceste, kamor bi se bil po predpisih moral g. Pečnik izogniti, vse polno gramoznih kupov, se kolesar ni mogel pravilno in pravočasno umakniti in tako sta trčila z avtomobilom, ki je takoj obstal, skupaj. Pečnik je padel s kolesa, obenem pa je podrl na tla mimočočo Bosnarjevo služkinjo iz Čateža Ošterbenk, ki je vodila na izprehod dva otroka. G. upravitelj Pečnik in služkinja Ošterbenk sta dobila težke telesne poškodbe in ležita obo v bolnici v Brežicah. Poškodbe obeh otrok so pa lažjega značaja in se nahajata v domači oskrbi, ko jima je nudil zdravnik prvo pomoč. Sodnijska preiskava bo dognala, kdo je nesrečo zakrivil. Avtomobil je vozil in se izognil pravilno.

Samomor 15letnega fanta. Pri mizarskem mojstру g. Šlibarju na Savi pri Jesenicah se je učil Ivan Slivnik, 15 let star fant, doma s Hrušice pri Jesenicah. Vsled neke nepoštenosti ga je v pondeljek mojster odpustil s tem, da mu je izročil knjižico in ga poslal, naj gre, kamor hoče. Fant se je seveda bal iti domov ter je baje vso noč taval okoli, zjutraj, ko pripelje prvi vlak na Hrušico, ki je namenjen le železničarjem, se je vrgel pod vlak, kateri ga je popolnoma razmesaril, oziroma pretregal na dvoje. Prenesli so ga v mrtvašnico na Jesenice. Žalostno je to, da si dandanes takoreč že šolski otroci jemljejo življenje; a vendar je v tem slučaju upravičen dvom, je-li mojster pravilno postopal in ali ni bilo pravilneje, da bi se bil posvetoval preje z očetom nesrečnega fantiča. Saj je učno pogodbo sklenil s starši, ne pa s fantom.

Nevarni vlonilci pod ključem. Ljubljanska policija je končno le arretirala nevarno vlonilsko družbico onih treh mladeničev, ki so napravili številne vlonge v Ljubljani in po deželi. Avgust Verginello, Izidor Ciglič in Josip Marušič imajo na vesti mnoge vlonge, o katerih smo že poročali, kakor n. pr.: vlong v Kmetijsko družbo v Ljubljani, vlong v hranilnicu v Mengšu, vlong v Delavsko zbornico, v davčni urad v Logatcu, v poštni urad v Brežicah, v trgovina g. Tiršaka v Polzeli itd. Verginello je doma iz Trsta, Ciglič in Marušič pa iz Gorice.

Trije ropi pri Zagrebu. Dne 11. t. m. zvečer okoli 9. ure so doslej neznami roparji dober kilometr pred Maksimirom na cesti proti Sesvetim izvršili tri rope. Najprej so napadli kmeta Antona Jagatiča in njegovega brata, ki sta se vsaki na svojem vozu vračala iz Zagreba v Perkovac. Oropali so jima vso gotovino, vsega skupaj približno 750 dinarjev. Nato so blizu na istem mestu napadli nekoga invalida, pri katerem pa niso našli denarja, ker ga je bil že skril v protezo. Med tem se je bil pripeljal mimo neki drugi voz, na katerem je peljal voznik Luka Vrljak za 8 tisoč dinarjev blaga trgovcu Neubergerju v Sesvetih. Čim so bili roparji invalida so ga prisili, da jih je s svojim vozom v diru popeljal za Vrljakom. Ko so Vrljakova došli, so se roparji vrgli nanj in ga pobili na tla; natov so ga preiskali, a so našli pri njem samo 1 dinar. Potem so roparji opelnil voz in odnesli vse blago. Vsi napadeni so dogodke naznani orožnikom v Sesvetih. Orožništvo in zagrebška policija sta takoj izvedla obširne preiskave, ki pa doslej niso prinesle uspeha. Vzbuja se sum, da je bila vsa stvar fingirana.

Strašen zločin v Banatu. V južnem Banatu, v selu Debeljača, je bil izvršen minulo nedeljo ponoči strahovit umor, kojega žrtev so postali tamošnji trgovci in gostilničar Matija Klein, njegova žena in njegova služkinja. Ko so v pondeljek zjutraj prihajali ljudje v trgovino, so našli proti navadi trgovino in gostilno že zaprto. Ker se na klicanje ni nihče odzval, so s silo odprli vrata. Ko so stopili v stanovanje, se jim je nudil grozovit prizor. Klein je ležal z razklano glavo in popolnoma razmesarjenim truplom sredi sobe, ki je bila do stropa oškropljena s krvjo. V sedanji sobi je ležala mrtva služkinja, kateri so roparji s sekiro razbili in odsekali glavo, poleg nje pa je ležala težko ranjena Kleinova žena, ki pa je bila še pri življenju. O dogodu je bilo takoj obveščeno orožništvo, ki je poklicalo tudi zdravnik. Zdravniku se je posrečilo, da je spravil

težko ranjeno ženo, ki je imela 16 ran, k zavesti, da je še lahko opisala podrobnosti zločina. Izjavila je, da so okrog 2. ure zjutraj nenadoma vdri maskirani razbojniki v sobo služkinje, njo ubili, nato pa pridrveli v njuno sobo. Klein se jim je postavil v bran, toda obležal je po kratkem boju v mlaki krvi. Nek razbojnik je tudi njej zadal 16 ubodov z nožem, vsled česar se je onesvestila. Natančnejša preiskava je ugotovila, da je izginila iz stanovanja vsa gotovina, okrog 15.000 dinarjev, iz trgovine pa mnogo blaga. Skupna škoda se ceni na okrog 80.000 dinarjev. Na vrtu je orožništvo ugotovilo sledove stopinj. Na podlagi teh sledov se je posrečilo že naslednjega dne arretirati storilce. So to neki tamošnji posestnik in trije njegovi tovarisi iz sosedne vasi. Do 2. ure zjutraj so skupno popivali v neki drugi gostilni, nato pa so vsi štirje skupno izginili. Sledovi stopinj se popolnoma vjemajo z njihovimi. Trije trdovratno tajijo vsako udeležbo pri tem umoru, dočim je četrti tekom pondeljkovega popoldneva priznal in izpovedal, da so vsi štirje skupno v zadnjem času izvršili že več takih roparskih napadov. Razjarjeno prebivalstvo je hotelo roparje in četrti in orožništvo jih je le z največjim naporom rešilo in odvedlo v zapore v Veliki Bečkerek.

Božične razglednice vseh vrst in prav nizke cene, pri večjem odvzemu s popustom, kupite v Tiskarni sv. Cirilla v Mariboru.

Kratka zgodovina Maribora. V vrsti Cirilove knjižnice se je pojavila zopet nova knjiga, ki jo je spisal prof. g. Gabrijel Majcen, katera nam podaja kratko zgodovino Maribora. Kdo ne ljubi svojega kraja? Kdo ne želi vedeti o njem, kaj se je že vse godilo v njegovem kraju? Zato bodo Mariborčani po tej knjigi z veseljem segli. Pa tudi drugi, ki niso ravno Mariborčani, ker je knjiga zanimiva za vsakega. Naroči se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 20 dinarjev, poština posebej.

Sveti Stanislav Kostka. Ziviljenjepis. Za 200 letnico kanonizacije (31. decembra 1926) spisal Martin Štular, vzgojni vodja v zavodu sv. Stanislava. Str. 176. S šestimi slikami. Knjiga se dobri pri: Upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9 na nizko ceno: broširan izvod 20 Din (s pošto 21.50 Din), v polplatno vezan 25 Din (s pošto 27 Din), v celoplatno 30 Din (s pošto 32 Din). Knjiga ima tudi 6 lepih slik v prav licno zunanju obliko iz šole našega velikega umetnika, g. prof. Plečnika. Sezite po knjigi in berite jo!

Moliere: »Scapinove zvijače«. Komedia v treh dejanjih. Prev. Niko Kuret, Ljudski oder VIII. zvezek. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1926. Cena Din 18.—

Koledar Kmetske zveze. Kot vsako leto je tudi za leto 1927 izšel koledar Jugoslovanske Kmetske zveze. Koledar se je povod sod udomačil, saj je najbolj pripraven žepni koledar. Močna vezava ga varuje, da se ohrani celo leto kljub vsakdanji rabi ne-pokvarjen, 48 strani dobrega papirja za zapiske pa zadostuje kmetskemu gospodarju za vse leto. Nekaj prostora za zapiske je pa vrheta pri vsakem mesecu še posebej. Poleg navadne koledarske vsebine in poštnih določb ima naš kmetski koledar mnogo gospodarskih člankov. Leto so zlasti zanimivi spisi o sadjarstvu. Zelo prav pride vedno članek o vojaški dolžnosti, ker podaja na kratko vse, kar je treba vedeti mladenič-nabornikom. Zanimiv napravijo koledar razne tabele, ki so potrebne vsakemu kmetskemu gospodarju: Preračunavanje pesti v metersko mero, razmerje med živo težo in težo zaklane živine, kako se izračuna kubična mera okroglih debel ali klad, koledar brejnosti, stare in nove mere itd. Naj končno, omenimo, da ima koledar tudi vse sejme na Slovenskem. Koledar premejno prihodnje dni poročevalci krajevnih organizacij SLS, kjer si ga naj naši kmetovalci nabavijo. Kdor koledarja ne dobi pri naših zaupnikih, naj piše ponj na naslov: Tajništvo Slovenske ljudske stranke, Maribor, Aleksandrova cesta 6. Sporoči naj, koliko izvodov želi, pa se mu pošlje skupaj s položnico, s katero potem na pošti koledar plača. Cena koledarju, če se naroči pri zaupnikih SLS in pri tajništvu SLS, je 10 Din. Koledar se dobi tudi v obuh predajalnah tiskarni sv. Cirila v Mariboru, na Koroški cesti 5 in Aleksandrovi cesti 6 (Zadružna gospodarska banka). Naj bi ne bilo kmetskega gospodarja, ki si ne bilo naročil tega koledarja.

Darovi za Dijaško kuhinjo. Na gosti Luci-Vrbančič v Vodrancih pri Središču se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Ptiju in Mariboru znesek 244 Din, kajih dobi vsaka polovica. 20 Din več nabranih dobi Dijaška kuhinja v Ptiju.

Na gostiji Ajlec-Kolbl v Bolehnečicah je g. Alojz Štuhec našel na Dijaško kuhinjo 105 Din 75 para, učenka Marija Kolbl pa za zamorčke 92 Din; pri posvetitvi iste družine je g. župan Plavec nabral 108 Din za domačega Orla.

Loterija »Martinička«. Prelozitvam žrebanja smo se že privadili, zato se nam niti ne zdi tako zelo nenavadno, da je tudi odbor loterije »Martinička« preložil dan žrebanja. Nerad je storil to, a moral je, ker izgube pri svoji dobrodelni akciji ne bi mogel utrpeti. Ako bi prinesla zasnovana loteria izgubo, bi za dolgo dobo let zaspalo tudi vprašanje »Martinička«, ker ravno loterija je edini izhod iz težkega položaja. Žrebanje se dne 14. novembra t. l. ni moglo vršiti, ker je v zalogi še mnogo srečk. In kedaj se bo vršilo? Mogoče v kratkem, mogoče šele čez par mesecov. Vse je odvisno odtega, kdaj se razprodajo vse srečke, ali vsaj taka količina sreč, da bo nekaj prebitka. Prej žrebanje ni mogoče! — Govorili smo že in razložili svojo zadevo. Prosili smo že in pojasnili, da brez pomoči svojih bratov Slovencev ne moremo priti do cilja, ker smo revni in nas je malo. Zopet govorimo, pišemo ter prosimo in povdarjam, da smo potrebni pomoči. Vse radi žrtvujemo za ustavitev svojega slovenskega katoliškega dijaškega doma »Martinička«, a vse naše žrtve so nezadostne. In zato pač trčamo pri svojih najblžjih. Mnogo sreč smo razposlali v vse kraje Slovenije, naše malo Prekmurje pa je kar preplavljeno z njimi. Upamo, da, kar je zunaj, se tudi razprodaja. A kaj bo z onimi, ki so še v zalogi? Mnogo jih je in morajo biti razprodane, drugače bo izguba. Zato jih moramo spraviti v promet. Na vsakega posameznika se obračamo! Res, časi so hudi, denarja je vedno manj in se mora izdajati na vse strani. Vendar pa upamo prosiši tudi za sebe, za svoj dobrski namen vsaj pet dinarjev. Toliko stane namreč ena srečka. Slovenska katoliška društva so znana po svoji vnemi za dobro stvar in v svoji podjetnosti, da treba delati za kak dober namen. Na vsa društva se obračamo. Vemo, da je mnogo zasebnih zadev, ki tudi zahtevajo trudov in žrtev, vendar pa prihajamo s svojo važno zadevo.

Naši so bili roparji invalida so ga prisili, da jih je s svojim vozom v diru popeljal za Vrljakom. Ko so Vrljakova došli, so se roparji vrgli nanj in ga pobili na tla; natov so ga preiskali, a so našli pri njem samo 1 dinar. Potem so roparji opelnil voz in odnesli vse blago. Vsi napadeni so dogodke naznani orožnikom v Sesvetih. Orožništvo in zagrebška policija sta takoj izvedla obširne preiskave, ki pa doslej niso prinesle uspeha. Vzbuja se sum, da je bila vsa stvar fingirana.

Strašen zločin v Banatu. V južnem Banatu, v selu Debeljača, je bil izvršen minilo nedeljo ponoči strahovit umor, kojega žrtev so postali tamošnji trgovci in gostilničar Matija Klein, njegova žena in njegova služkinja. Ko so stopili v stanovanje, se jim je nudil grozovit prizor. Klein je ležal z razklano glavo in popolnoma razmesarjenim truplom sredi sobe, ki je bila do stropa oškropljena s krvjo. V sedanji sobi je ležala mrtva služkinja, kateri so roparji s sekiro razbili in odsekali glavo, poleg nje pa je ležala težko ranjena Kleinova žena, ki pa je bila še pri življenju. O dogodu je bilo takoj obveščeno orožništvo, ki je poklicalo tudi zdravnik. Zdravniku se je posrečilo, da je spravil

sreč, temveč se naj obrne na ravnateljstvo »Martinička« v Murski Soboti. Tam mu radi postrežejo.

Zrebanje loterije »Martinička« se je preložilo za par mesecov. Kakor hitro pa bodo vse srečke razprodane, bo žrebanje tudi prej. Zato naj si vsak preskrbi srečke. Dobijo se v lavantinski škofiji v vsakem župnišču in pa v »Martiničku« v Murski Soboti.

Izžrebane številke efektne loterije v korist Društvenega doma v Trbovljah, dne 7. novembra 1926. Glavni dobitki: 1. Hiša, novozgrajena št. 36465; 2. pohištvo, spalnica 34410; 3. šivalni stroj 34419; 4. zemljišče 15.516; 5. Harmonika 30075; 6. kolo 15628; 7. zemljišče II. 43.330; 8. salonska ura 29214; 9. telica 1.040; 10. konjska oprema 4104. 10. dobitkov po 1000 Din: 1261 4245 4440 5309 7530 8413 22623 31305 34481 46081. 10. dobitkov po 500 Din: 3855 6244 15531 19511 25640 29548 32805 37595 42299 46201. 20. dobitkov po 250 Din: 975 4186 5063 6331 8275 8434 11858 12417 13874 16654 18932 22207 23751 25937 26632 30651 31635 40246 41952 49307. Številke manjših dobitkov radi pomanjkanja prostora nismo mogli privabiti.

Par besed o slabih časih. Vedno pogosteje se ponavljajo tožbe o neznotnih bremeh, ki težijo kmetski stan in ga grozijo popolnoma uničiti. Davki so postali tako visoki, da je pričel radi njih peti bogen vedno pogosteje. Zima prihaja, treba se je obuti in obleči, toda s čim? Ako se oglaši v trgovini, pustiš v nji lahko celo premoženje. Ko je pričel denar rasti na vrednosti in cene kmečkih pridelkov padati, smo mislili, da bodo tudi v trgovinah cene padle. Temo pa ni bilo tako, in razlik med cenami kmečkih pridelkov in oblačilnega blaga, postaja vedno večja. Oni trgovci, ki bi to uvidel in bi znižal cene tako, da bi bila neobhodno potrebna obleka dostopna tudi kmečkemu v delavskemu ljudstvu, bi si pridobil zasluženo hvaležnost in naklonjenost, kajti potem bi morala cene pasti vsepo vsod. To je spoznala tvrdka »Ljubljanski magacin« in je otvorila svojo podružnico v Celju na Kralja Petra cesta 13, nasproti železne trgovine Majdič. Tako bodo imeli tudi Štajerci in zlasti celjski okoličani priliko, da si priskrbe po krščanskih cenah obleko. Zato priporočamo tvrdko »Ljubljanski magacin« najtoplje.

1586

Maria Nazaret. Pretečeno nedeljo smo vprizorili igro „Mljar in njegova hči“. Igralci, vajeni že vsakovrstnih nastopov — iger, so topot izrazito pokazali, kaj zmore navdušenje. V dveh tednih so se igro naučili in jo vprizorili — to na deželi, ko so igralci celi dan zapošleni pri svojem delu. Novi gospod režiser je na mestu. Pokazal je lepe svoje zmožnosti, pa tudi zanimanje. Zato je tudi žel zasluženo priznanje. Čast in hvala režiserju kar tudi igralcem in igralkam za toliki trud in zares pohvale vreden nastop! Med odmori je pevski odsek pod novim gospodom dirigentom zapel prav lepo razne narodne pesmi. Hvala za užitek! Narodna pesem nad vse, ona poživi in ogreje srce. Naj bi jo društvo gojila! Po igri smo se razšli brez veselice z željo, da bi se kmalu zopet sešli. In rekli so nam, da bo kmalu prilika. Takrat, pravijo, se bomo pa smejali še vse drugače kot smo se sedaj jokali. Prav! Naj pride za žalostjo, pomešano z veseljem, samo veselje! Na svidenje torej pri poštem, iz srca prihajajočem smehu!

Gornjograd. Resnici na ljubo moramo trditi, da se ceste v našem okraju res skrbno popravljajo in se bode pomanjkljivost, ki je med vojno in po vojni vladala, sedaj nadomestila. Ceste za naš okraj so velike važnosti, ker smo tako oddaljeni od železniške proge, a posebno promet lesa je ogromen in važen za obstoje naše doline, tako, da res moramo zboljšanje cest nadvse odobravati. Vsaka reč pa ima svoje meje. Cesta iz Gornjega grada v Radmirje slednji čas najmanj trpi, ker gre po večini promet po Zagrebški dolini in ravno na ta oddelek ceste se je navozilo več kot polovico preveč gramiza; ljudje zmerajo in se jezijo nad tem. Spričo tega, da ima okraj 700 odstotkov doklad in velike dolge, je takšno nepotrebitno razširanje za odsoditi. Ali je krov tega cestni mojster ali cestni komisar, nam ni znano, dobro bi pa bilo, ga primereno prijeti in mu dati plačilo. — Kako izgleda posestvo, posestvo za posestvo se prodaje po dražbi in kako težko zmagujejo ljudje davke, zraven pa takšna nepotrebitna izplačila. — Tudi bi občinstvu okraja bilo ljubo, če bi se mu dala prilika kontrole proračunov in računov. Predvsem pa je treba, naj se vrne avtonomija okraju in se izvršijo volitve.

Petrovče. V pondeljek, 15. t. m. se je poročil gosp. Anton Ocvirk iz zavedne naše hiše v Sv. Pavlu pri Preboldu z gdž. Težiziko Aristovnik iz Arjevasi pri Petrovčah. Nevesta je bila nadvse priljubljena hči znane Bušteničeve hiše. Poročil ju je č. g. svetnik Ant. Veternik v Petrovčah. Novoporočencema želimo obdo srečne na življenski pot.

Laško. Dne 27. novembra se vrši v Laškem zadružni tečaj v društveni dvorani. Prijatelji zadružništva, pride!

Za razvedrilo.

Advekati znajo. K nekemu odvetniku pride gostilničar in ga vpraša: »Prosim, povejte mi, ali mora lastnik psa plačati škodo, ki jo je pes povzročil s tem, da je raztrgal meni lepo go?« — Odvetnik: »Seveda!« — Gostilničar: »Koliko pa smem računati?« — Odvetnik: »Sto dinarjev.« — Gostilničar: »Prosim, da bi mi plačali, ker je bil to vaš pes!« — Odvetnik je mirno plačal. Drugi dan pa je dobil gostilničar račun: Za včerajšnji razgovor 300 dinarjev.

Malo čudno. Sosed, dalje časa z doma, sreča svojo sosedo in jo vpraša: »Kje pa je vaš mož?« — Sosed: »Umrl je!« — Sosed: »A zato se tako malokedaj srečava!«

Nerodno povedal. Mož, prekuvelalec živine, je brzjavil svoji ženi: »Železnica danes ne sprejema bikov, zato se pripeljem šele jutri!«

V bolnišnici sta ležala drug poleg drugega dva bolnika, katerima so vsaki dan nogo drgnili. Eden je grozovito vpil, ker ga je bolelo, drugi pa se je vedno smejal. Nekoč pa je oni, ki je vedno vpil, le vprašal svojega soseda: »Ali tebe nič ne боли, ko ti nogo drgnejo?« — Oni pa je odgovoril: »Nič! Veš, jaz si dam drgniti zdravo nogo, pa me nič ne боли!«

Najboljši lažnjivec. Na vlaku so se vozili Italijan, Madžar, Jugoslovan. Hvalili so vsak svojo železnico. Madžar je rekel: »Naši vlaki vozijo, da se med dvema postajama nimač časa vsesti na klop!« — Lah je rekel: »Pri nas gre vlak tako hitro, da sem od ene postaje do druge naštrel komaj do 10.« — Jugoslovan pa je rekel: »Meni se je pa tole zgodilo: V Mariboru sem stopil v vlak in sem kihnil, pa so mi že v Ljubljani odgovorili: Bog pomagaj!«

Ni ga razumel. Kmetič je prihitel na kolodvor, pa je vkljub temu zamudil vlak. Vprašal je postajenčelnika, kdaj gre drugi vlak. Ta mu je odgovoril, da ob 19.27. Mož pa je odgovoril: »Torej šele drugo leto! Bom pa raje šel peš!«

Gospodarstvo.

KMETIJSKA RAZSTAVA V LJUTOMERU.

Kakor že povedano na drugem mestu, je razstava v Ljutomeru nudila vpogled v lokalno proizvodnjo iz treh kmetijskih panog, to je iz vinarstva, sadjarstva in poljedelstva ter se je zategadelj razlikovala v precejšnji meri od tedanjih sličnih prireditvev v sosednih okoliših.

Prireditve je uspela ter dosegla svoj smoter, akoravno se razen skromnega razglaša v časopisu ni delalo za njo nobene posebne reklame. Obiskovalci so zadovoljnih obrazov odhajali na svoje domove ter trdno sklenili, da se hočejo posvetiti še v večjo vmem kmetijski proizvodnji, tako v kvalitativnem, kakor tudi v kvantitativnem oziru, in si na ta način osvojiti široke sloje porabnikov. Kaj drugačega se tudi na drugih razstavah ni doseglo, kajti uspeh takšne prireditve gotovo ne obstaja v šumecih časopisnih poročilih, marveč v tem, koliko se je storilo v svrhu zboljšanja kmetijske proizvodnje in v kolikor so se dosegli boljši trgovski stiki z odjemalcami.

Obetači si od razstave več, ali pa celo trditi, da se je potom razstave dosegla zvezza z inozemstvom, pomeni uspeh razstave pretiravati, kajti naše sadje in drugo se je posiljalo v inozemstvo že dolgo vrsto let pred temi nadvse uspešnimi razstavami. To vedo povedati razni sadni prekupci in sadni trgovci, ki sicer niso vselej pokazali smisla za ta posel, ker so s tem izvoznim predmetom čestokrat nepravilno postopali. Zakaj neki ti izvozničarji tudi vina ne izvažajo? Enostavno iz razloga, ker ž njim preko meje ne morejo radi previške carine. Če bi se zahtevala enaka carina tudi za sadje, bi morda kljub vsem razstavam ne mogli ž njim preko meje.

Razstava v Ljutomeru je pokazala pred vsem, kaj da more domača proizvodja glede vinarskih, sadarskih in poljedeljskih proizvodov ter naj služi v spodbudo za uspešno tekmovanje med zanimanci na tem polju.

F. Turnšek, Polzela.

ELEKTRIFIKACIJA SAVINJSKE DOLINE.

Savinjčani stojimo danes. Že leta se govorja o potrebi dobave električne energije, toda še vedno smo pred dvema rešitvama tega dela. Čakamo na velenjsko ali katero drugo elektrarno, kdaj in kako bode kateri njen dobiček kazal potegniti čez Savinjsko dolino daljnovid ter sprejeti na njega priključitev posameznih konzumentov, ali pa pomagati si sami z združenimi močmi ter potom zadruge postaviti omrežje in isto priključiti boljšemu ponudniku. Obedve imajo svoje solnčne in senčne strani, mislim pa, da nam pri treznom premisleku ne bo težka odločitev.

Napeljava omrežja po elektrarni nam nudi to prednost, da ni treba vložiti takoj v začetku in naenkrat večje kapitala. Edini stroški bi bili naprava napeljave v domačem gospodarstvu ter prispetvi k napeljavi za nizko napetost. Odpadla bi tudi skrb za vzdrževanje omrežja.

Vpoštevati pa moramo, da bode vsaka firma zgradila omrežje le v svojo korist ter da jo bode vodila pri tem delu le želja po dobičku. Vsaka se bo oziralna na naše želje in zahteve le v toliko, v kolikor bo to njej koristilo. Tudi elektrarna drž. rudnika Velenje bode zgradila daljnovid preko dela Savinjske doline, samo za zvezo z rudnikom v Zubukovci. Savinjčani kot konzumenti pridejo še v drugi vrsti v poštev. Gledalo pa bo vsako podjetje, državno in zasebno, da dobi te izdatke čimpreje in čimboljše povrnjene in mi bomo omrežje v podobi višjih cen večkrat preplačali. Izročeni pa bomo tvrdki na milost in nemilost. Lahko nam bo navajala cene, lahko v slučaju spora odtegnila tok in škoda, katero bomo trpeli konzumenti, bo vsekakor večja od one producenta. Izgovor, kakor je sklenili pogodbe ali pa odpoved toka, ne drži. Najboljša pogoda se lahko prelomi, če nista obe strani enakomočni. Edinstven za enoten nastop se ne bo dosegla nikoli in tvrdka bo izigravala ene proti drugim. Znam mi je slučaj, kako je neko industrijsko podjetje vdignilo cene toku, katerega oučaja okoliškim vasem za celih 100% ter zagovarjajo povisanje s povečanimi režijskimi stroški in podraženjem materiala. Povišanje je vzbudilo precej hrupa, pripravljal se je protestni shod itd. Podjetje je izjavilo, da povišanje ne velja za njene delavce in teh malih kmetov in drugih je bila tretinja. Obrtniki in gostilničarji so tudi utihnili, dobiti ni bilo mogoče niti prostora za protestno zborovanje, katero se pa pozneje celo zunaj ni moglo vršiti, ker je prišlo — samo pet ljudi. Ko so se pa čez par tednov konzumenti pomirili, se je dvignila cena še ostalim in — mirna Bosna. Slični slučaji bi se v sporu dogajali tudi pri nas, v slučaju odpovedi toka bi pa zopet imejti največjo škodo posameznik, ki že vsled tega, ker bi jim ostala napeljava in strojni mrtvi.

Nasprotno bi pa postavitev omrežja v lastni režiji zahtevala v začetku od konzumentov precejšnje izdatke. Napeljava daljnovidova in postavljanje transformatorjev bi potmenilo precejšnjo obremenitev. Potrebovali bi ljudi, strokovnjake za vodstvo cele stvari, za popravila in vzdrževanje omrežja.

Prišle bi pa tukaj v poštev naše želje in zahteve, kajti glavni namen omrežja bi bila naša korist. Popolnoma neodvisni, kot eden konzument s približno 10.000 žarnicami in nad 200 motorji, bi dobil tok najmanj za polovico cene kot pa 2000 konzumentov s povprečno 5 žarnicami. V slučaju spora bi stali producentu nasproti enakomočni ter se pri morebitnemu nesporazumu lahko priključili drugam. Vsako izigravanje bi bilo izključeno. S povzročno obrto in industrije bi se dvignila tudi uporaba in z večjo uporabo se znižala cena energije. Stroški za popravilo bi se enakomerno razdelili po uporabljivi množini ter bi se sploh ne ćutili.

Mislim, da je po zgoraj navedenim vsakemu jasno, kajter pot naj krenemo, da dosežemo najboljšo in najugodnejšo elektrifikacijo Savinjske doline ne samo za sedaj, ampak tudi za prihodnost. V težkih časih in pomanjkanju bomo še lahko pravilno ocenili dobroto elektrifikacije zadružnim potom. Le v združitvi in čimvečji samostojnosti našega gospodarstva je naša bodočnost. Vpoštevajmo to tudi pri elektrifikaciji.

PITANJE SVINJ.

Zelo kočljivo v našem kmetijstvu, posebno z ozirom na dobičkanost, je pitanje svinj. Malokje je kmetovalcu račun in gospodarski preudarek tako potreben, kakor pri pitanju. Saj ravno tu lahko napravimo v kratki dobi izberen dobiček, ali pa tudi veliko izgubo.

Pitanje najbolje splačajo angleški ali požlahtnjeni podeželski prasiči, to so domača pasme, katere se je svojčas požlahtnilo s križanjem angleških in nemških svinj. Težo, ki jo dosegne nepožlahtnjena domača žival v dveh letih, je pri zboljšanih pasmah lahko dosegči že v polovici te dobe.

Pri pitanju gre predvsem za to, da-l nam je proizvajati meso za pečenje, ali nam je rediti le na slamo. Prvi način pitanja, ki je običajen predvsem v industrijskih državah, osobito na Angleškem, je v krajih z veliko uporabo finega, s tolščo, oziroma mastjo poraslega mesa najdobičkanosnejši. V tem slučaju se začne s pitanjem živali s težo 40—45 kg, v starosti 5 mesecev. Pitanje je dovršeno približno v starosti 9 mesecev pri teži 80—90 kg.

Ako hočemo pretežno proizvajati slanino, pa je debeleti odrasle živali v starosti 1—1½ leta, oziroma plemenitne svinje, ki so že doslužile svojemu rejskemu namenu.

Z ozirom na način krmiljenja razlikujemo dve vrsti pitanja: pitanje s pri nas običajno kuhanim krmom v obliki kaše in pijače, ali pa takorečko suho pitanje. Pri prvem načinu pitanja je temeljna krma krompir. V prvi dobi tega debeljenja se najboljše splača dodatek ječmenovega zdroba; pozneje je dodati tudi koruzni zdrob in je krmo pokladi stopnjema v redkejši obliki. Zadnje tedne pitanja je krmiti petkrat dnevno.

V novejši dobi se splošno priporoča takozvano suho pitanje, katerega posebno zagovarja ing. Ranninger, ravnatelj kmetijske šole v Edelhof-u. Suho pitanje obstoji v tem, da v oddelek za debeljenje postavimo posebno pravilo ali avtomat, nekako leseno omaro; v to nasušemo potem gotovo količino suhih krmil, predvsem žita, s katerimi se krmijo prasiči sami, oziroma avtomatično. Prednosti suhega pitanja so:

1. Odpade pri suhem pitanju draga kurjava kotlov itd.

2. Odpade tudi mnogo dela, ker se krma dene kar za par dni v leseno omaro, oziroma avtomat.

3. Živali žrejo, kadar se jim zlubi in vsled tega tudi mnogo več in dalj ležijo, kar je posebno važno za uspeh debeljenja.

4. Krmo iz aparata zamorejo dobivati živali le počasi, ker pada naenkrat le malo žita iz priprave; vsled tega morajo prasiči krmo dobro zvečiti in jo osliniti in jo vsled tega tudi mnogo bolje izrabljajo in prebavljajo, kakor pri lastnem žrenju kuhanje.

5. Glavna prednost suhega pitanja pa je v tem, da se živali odebelpijo že 6—8 tednih ter vsled tega dosežemo isti uspeh debeljenja že v dobi 6—8 tednov, kakor drugače pri običajnem pitanju s kuhanom krmo v več mesecih. Pri temu načinu debeljenja se glavnica torej izredno hitro obrestuje.

6. Kakovost mesa in slanine suhim potom pitanju pravičev je prvočrta in plačujejo zanje mesariji navadno višje cene. Osobito na dunajskem trgu so te svinje posebno priljubljene.

Aparat je suho krmiljenje je povsem enostaven ter je tako napravljen, da krma pada vsled pregibanja, oziroma suvanja posebnega ročaja v korito. Suvanje izvršuje žival z rilcem.

Dnevno se uporabi pri tem krmiljenju približno 4—5 kg krme na žival. V prvih štirih tednih je najboljša krma fino zmlet ječmen, kateremu je pridobljiti 4—10% ribje mokre. Za zadnja dva ali tri tedna pa se priporoča zmes iz polovice ječmenovega in polovice koruznega zdroba ter ribje mokre. Tudi grah, oziroma fižol služi dobro pri suhem pitanju.

Ribja moka, ki jo je dobiti zadostno pri Kmetijski družbi, je vsekakor dodati zmletemu žitu, ker ribja moka dopoljuje žito z onimi redilnimi snovmi, ki temu manjkajo, pred vsem s potrebnimi solmi.

Pri suhem pitanju je tudi neobhodno potrebno, da imajo živali vodo v neomejeni množini in vedno na razpolago, ker živali pri tem načinu debeljenja porabijo mnogo vode. Svinjaki so pitanje naj bi bili po možnosti temni ker tema in mir pospešuje debeljenje.

V splošnem se računi, da znaša pri pitanju prirasteck na živi teži približno 1 kg na dan. Ker pa je med prasiči najdi vedno kako zaostalo žival, ki se slabu redi in slabu poplača krmo, je živali vsakih 14 dni stehtati ter ugotoviti prirasteck na živi teži in tozadnevo dobičkanost ali pa tudi izgubo. Živali, katere se dnevno ne zdebelijo za ½ kg, navadno ne splačajo pitanje ter jih je pred dovršenem debeljenjem zaklati.

Ing. Ranninger smatra takozvano suho pitanje brezvdomno za najdobičkanosnejšo panogo v našem kmetijstvu, v katerem ni specijalnih kultur (hmelja, sladkorne pece itd.) ter bi kazalo tozadnevo tudi pri nas poskusiti.

Fran Wernig, kmet. referent, Laško.

Mariborski trg dne 13. novembra 1926. Lepo vreme (+ 12° C) je privabilo več kmetov in kmetic v mesto. Na trgu je bilo 55 svinjskih mesom, 40 z zeljnati glavami, 50 s krompirjem, zelenjavo, čebulo in česnom in 15 s sadjem naloženih voz na trgu. Slinarji pa tudi domači mesarji so ostali pri svojih dosedanjih cenah. Čeravno so cene živini znatno padle, pa tudi po gospodinah se cene jedilom niso prav nič spremenile. — Perutnine in drug

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in bolezni slabo negovanje in zato občutljivo teleso. Ni domisljajost, temveč le izpolnjevanje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaško Elsa pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa pomado za lase, Elsa mila zdravja in lepot, ki ne zahvaljuje svoje pristaše samo prijetjem vonju, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo, Elsa mil se dobi šest vrst: Elsa lilijsino mlečno milo, rumenjakovo, glicerinsko, boraksovo, katramsko, ter milo za britje. Za poizkušnjo se moreta naročiti dva lončka pomade za 38 Din; 5 mil za 52 Din z zavojnino in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsastrg štev. 341, Hrvatsko.

Nevarnost priti prepozno ne preti onemu, ki ima pri sebi zanesljivo uro. — Ure, ki gredo do sekunde natančno, so Suttnerjeve ure. Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma več kot ura sama. Svetovno znanje so »lko«-ure iz lastne švicarske tovarne ur razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljali št. 992. Bogato ilustrovani divot-čenik, ki ga pošilja tvrdka H. Suttner na zahtevo zastonji, je vreden pažljivosti in čitanja in vsebuje mnogo praktičnih nasvetov.

Mala oznanila.

▼ Malih oznanilih stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znamkah. Upraviščvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka (2 D) za odgovor.

Vajenca sprejmem takoj za krojačko obrt. Franc Melavirk, krojač, Ptulska gora. 1598

Prijetno dekle želi službo k svinjam; je že vedno pri svinjam. 1587

Viničar s 4 delavskimi močmi se sprejme s 1. februarjem v Bresterinci. Naslov v upravi. 1600 2—1

Viničar s 4 delavskimi močmi se sprejme. Naslov v upravnosti. 1591

Učenca za trgovino z mešanim blagom in z deželnimi pridelki, zmožen slovenskega in nemškega jezika, vzame trgovina K. Kreunik, Slov. Konjice. Takojšnja predstava. 1588 2—1

Dvostanovanjska, nova, davka prosta hiša z gospodarskim poslopjem in z dvema vrtoma, na zelo lepem kraju, četrte ure od mesta Maribora, s takojšnjim vsebitvijo, se po ceni proda. Vprašati pri upravi. 1607

V najem se da gostilna, sredi mesta. Izvršuje se lahko zraven vsakovrstna trgovina tudi z lesom. Potreben kapital 30.000 Din. Ponudbe na Matevž Mecc, Podboč, Poljčane. 1599

Prodam posestvo v lepem kraju. Hiša stoji tik glavne ceste, 5 minut od farne cerkve sv. Marjete pri Moščancih. Naslov pove upraviščvo. 1606

Trgovski lokal na prometnem prostoru odda 1. jan. 1927 z inventarjem krajni šolski svet Slišnica pri Mariboru, kjer so tudi razvidni pogoji. Ponudbe do 1. decembra 1926. 1597

Za gospodarska vprašanja: kakor prodaja, nakup, zamenja, najem, izročitev posesti prihaja sedaj ugodni čas. Prve prijave brezplačno sprejema »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4. 1602

Gostilna, obstoječa iz enega goštinskega poslopja, enega stanovanjskega poslopja, z mesnico in klavnicami, primernim lokalom za trgovino, gospodarskimi poslopi ter približno štirimi oralni posestvami v neposredni bližini Gornje Radgone se proda za 150 tisoč dinarjev. Vpraša se pri posojilnici v Gor. Radgoni. 1578

Malo posestvo želim kupiti, in sicer od 3 oralov naprej. Ponudbe na Josip Pesek, Rače 60. 1579

Malo posestvo z vinogradom se proda, Radizel 65. Slišnica pri Mariboru. 1581

Prodam posestvo, 1 oral na solnčni legi, pet minut od okrajne ceste; stanovanje takoj. Cena 8000 Din. Anton Kidrič, Stoporce 56, Rogatec. 1582

Proda se zidana, z opeko krita hišica, obstoječa iz dveh sob, shrambe in kleti, ter ene podstrešne sobe. Zraven je sadni vrt. Hišica se na lepi solnčni legi ob cesti, dve minute od farne cerkve, ter deset minut od žel. postaje od daljena. Cena po dogovoru. Naslov se izve v upravi. Slov. Gospodarja pod Mirni dom. 1584

Včerni kuharski tečaj na zavodu »Vesna« se začne v sredo, dne 24. t. m. Informacije daje vodstvo dnevno od 10. do 11. ure. 1608

Nova zimska suknja, težka, za voznike (šperharje), se po ceni predra. Martin Pravdič, Maribor, Slomškov trg 14. 1594

Najlepša darila sv. Miklavža

lepa knjiga s slikami, lepimi povesticami, pa razne šolske potrebuščine. Vse to bo letos Miklavž kupoval v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Priporočamo vam posebej sledeče knjige: Mala slikanica 20 Din; Moji ljubčki 15 Din; Moje živali 30 Din; Trnjulčica 16 ali 20 Din; Snegulčica 16 ali 20 Din; Nuša in Pavluša 24 do 30 Din; Robinzon 20 Din; Mali palček 20 in 30 Din; Na prvem potu 12 Din; Deca raja vaja 15 ali 25 Din; Pepelka 25 ali 36 Din; Obisk na pristavi 20 Din; Lahkih nog na okrog 40 ali 48 Din; Blažek in Tomažek 24 ali 30 Din; Pravljice 24 Din.

Poleg teh pa še celo vrsto drugih mladinskih episov. Vse dobite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Zamenjam stanovanje

trisobno ali dvesobno s trgovskim lokalom št. 7 v novi mestni hiši v Smetanovi ulici, s pet- ali večobnim stanovanjem. Ponudbe na upravo lista. 1609

Fr. Ksav. Krajnc-a naslednik

MARTIN GAJŠEK, Maribor, Glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih posteljnih odej

lastnega izdelka na drobno in na debelo. — Zahvaljuje eemik! 1181

Pozor!

Tvrdka Schweitzer

nudi svoje prvo vrste šivalne stroje z 10 letno garancijo z uro 2500 Din, s štikarijo 2800 Din, ženske in moške bicikle 1600 do 2000 Din, vse vrste plašče »Miheline« itd 80, 90 in 100 Din, zračnice »Miheline« itd. 30 in 40 Din.

GLAVNO ZASTOPSTVO IN ZALOGA R. WRACKO

Paromilj

v Kaniži pri Pesnici menjava in zamelje vsako vrsto zrnja pod najugodnejšimi pogoji. — Izmenjava se tudi bučno olje za bučnice. 1605

Najbolje in najvarnejše naložite svoj denar pri

Okraini posojilnici v Ljutomeru

R. E. S. N. Z.

ki obrestuje hranične vloge najbolje.

Tekoči računi.

Posojila na poročilo, zastavo in vknjižbo.

Uraduje od 1. maja 1926 vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Bolníkov na pljučah

že tisoče ozdravljenih!

Zahvaljuje takoj knjigo o moji

NOVI UMETNOSTI PREHRANJEVANJA, ki je že mnoge rešila. Pri vsakem načinu življenja se lahko moja nova umetnost uporablja in pomaga, da se bolezen hitreje premaga. Nočno potenje in kašlj zgineta, telesna teža se zboljša in vedno večje apnenje bolezen ustavi.

RESNI MOŽJE

zdravniške znanosti potrjujejo prednost moje metode in se strinjajo z njo. Prej se začne moja metoda rabiti, toliko boljše je.

POPOLNOMA ZASTONJ

dobite mojo knjigo, iz katere se poučite o vsem potrebnem. Ker ima moj založnik samo

10.000 KOMADOV ZASTONJ

razposlati na razpolago, pišite takoj po njo, da se imate srečo njo dobiti.

Naslov: AUGUST MARZKE, Berlin, Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse 5. Abt. 847. 1647

Človek brez sna

je obžalovanja vreden. Vsakdanje negovanje celega telesa s Fellerjevim blagodiščem »Elsafluidom« poveča odpornost, prinese trdo spanje, varuje zdravje in s tem vzbuja samozaupanje in življensko radost. — Fellerjev Elsafluid je ono, bolečine olajšajoče domače sredstvo in kosmetikum, katero so že naši očetje in dedje najrajejši uporabljali od zunaj in znotraj pri vsakovrstnih bolečinah. — Za zunaj in znotraj močnejši in izdatnejši kot francosko lejanje.

Zahvaljuje za polzus v lekarnah in odgovarjajočih predajalnah življene. Fellerjev pravi Elsafluid, v poizkusnih steklenicah po 6—Din, v dvojničnih steklenicah po 9—Din ali specijalnih steklenicah po 18—Din. — Po pošti pride tem cenom, da vse narodi naenkrat. Z zavojnino in poštnino stane:

9 poizkusnih ali 6 dvojničnih ali 3 specijalni steklenici 61—Din
24 ; ; ; 18 ; 6 ; 183—Din
54 ; ; ; 88 ; 12 ; 260—Din

Narodila nasloviti razločno tako: Eugen V. Feller, lekarna v Stubici Donji, Elsa trg št. 841, 1549 Hrvatska. FL II.

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje najlepšo zlatino in srebrino, ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, doze za cigarete, denarice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morele kupiti brez vsakega rizika, ker zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divot-čenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Prage bukove in hrastove

14-14-24 cm ter 2.60 m dolge, potem kostanjev taninski les, hrastove, bukove, favorjeve in gabrove hlode, ter brezov les kupuje Rudolf Dergan, trgovec, Laško ter prosi tozadevnih obveznih ponudb. 1593

Mestna duhovščina v Ptiju naznana tužno vest, da je preč. g. zlatomašnik

Martin Jurkovič

inf. prošt, konzistor. svetnik, mestni župnik,

danes dne 16. novembra v 80. letu svoje starosti v Gospodu preminul.

Pogreb blagopokojnika se vrši v četrtek, dne 18. t. m., ob pol 3. uri popoldne iz proštejske cerkve po opravljenih mrtvaških molitvah na mestno pokopališče.

Slovesna zadušnica bo v petek, dne 19. t. m., ob 8. uri v tukajšnji proštejski cerkvi.

Ptuj, dne 16. novembra 1926.

Zahvala.

Podpisana se zahvaljujem vsem, ki so v času dolgotrajne in mučne bolezni sestersko mi olajševale posstrežbo in skrbi moje nepozabne prijateljice

Elizabete Lukman.

Posebna zahvala čč. duhovščini, g. dr. Kovačiču za večkratno podelitev sv. zakramentov, stolnemu župniku g. Moravcu za ganljiv nagrobeni govor. Najiskrenje se pa zahvaljujem predsednici Krščanske ženske zveze g. K. Baumau za njeno velikodušno požrtvovalnost, kakor tudi predsednici kongregacije Marijinih otrok stolne župnije gdč. Jerici Jancič, gdč. Roziki Kores, vsem Marijinim družbenicam in drugim dobrotnicam, darovalcem vence in šopkov, ter vsem, ki so dragو pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Zalka Kuplen,
1504 globoko žalujoča prijateljica.

Službo organista in cerkvenika želim nastopiti kje na deželi, pri kakšnem doberem g. župniku.
Naslov v upravi. 1562

Gospa, 30-40 let starca, močna, ljubiteljica živali, se išče. Začetna plača 700 K za delo zgodil pri perutnini. Ponudbe na naslov Perutinarstvo Velenje. 1512
3-1

Vinko Hrastnik, ekonom, St. Ilj pri Velenju nudi prav krasno tršje, cepljeno na Göthe št. 9 in Rip. Port, ter večjo množino sadnih divjakov. Cene izredno nizke, za rast se garantiira 95%, za pristnost sorte 100%. 1541

Na Göthe cepljeno izabelo oddaje la komad po 1.50 Din; razpolaga tudi z vkoreninjeno šmarnico. Anton Hrastnik, St. Ilj pri Velenju. 1542

Vinogradniki, pozor! Več tisoč cepljenih trt na prodaj, kakor muškatni silvanec, laški rizling, beli burgundec, šipon na najbolj priporočljivih podlagah nudi Jožef Bratuša, trsnican v Ljutomeru. Ceniki na zahtevo zastonji. Cene nizke! 1544

Hrastov okrogel les kupuje proti takojšnjemu plačilu električna žaga M. Obran, Maribor, Tattenbachova ulica. 1400

Kupujem stalno borov, smrekov in jelkin les za rudokope. Plačilo zajamčeno. Ponudbe na Dragotin Korošec, Rečica ob Paki. 1401

Nedvih velikosti ima vedno v silegi Fran Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovci. Cene konkurenčno nizke. Postrežba 1032 16-1

Najceneje se kupi manufakturno in špecerijsko blago, železnina, Alfe, cement in vse stavbene potrebštine pri Karlu Simu v Poljanah. Tam se tudi kupuje po najvišjih cenah kosti, cunje, stare deleži in vse poljske pridelke. 1533

OKLIC.

Marija Flašker, prevzitkarica na Zg. Ročici št. 36, okraj Sv. Lemarta v Slov. gor., ki je umrla dne 20. aprila 1926, je zapustila oporočno, v kateri je potomcem Jere Valha, katerih imena in bivališča ni znano, volila neka volila. V poštev pridajo: 1. Dva otroka Janeza Valha, 2. Potomci Terezije Valha, 3. Potomci Lize Rop: Edward Rop in Albertina Milič roj. Rop. Našteti potomci Jere Valha naj se v svrhu sprejema volil zglasite ustremno ali pismeno v pisarni Frana Stupica, notarja pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 1557
3-1

Kmetje

najboljše zamenjate in prešate v tovarni bučnega olja
J. HOCHMÜLLER v MARIBORU
pri starem mostu juž. breg Drave
Po nizki ceni dobite najboljše
otroke in prgo. 1026 12-1

Izšla je

Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927,
ki ima 365 dni.

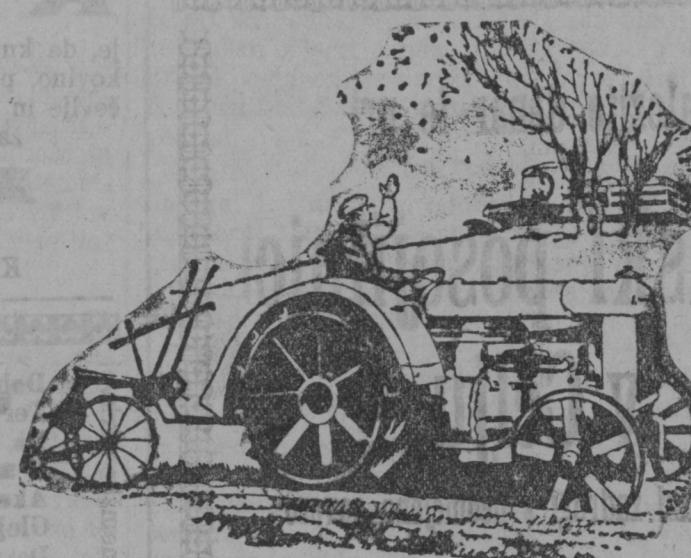
VELIKA PRATIKA je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših predkov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opazujemo na davčne spise, koje mora vsak čitatelj, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdaj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se načodi po dopisnici pri

J. Baznika nas!
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Inserirajte!

FORDSON NAJ NE POČIVA!

Včelo napako bi napravil vsaki poljodelec, lastnik Fordsona če bi ne držal ta stroj stalno v pogonu. Ni letnega časa, v katerem Fordson nebi bil potreben. Razen pri orenju, setvi in vlačenju, rabi se Fordson tudi za košnjo in maltenje. Fordson je neophodno potreben pomagač od začetka do konca poljedelskih del. Pustite Fordson vedno delati. Vi boste dosegli veliko večje uspehe z manjšimi stroški.

Fordson obdeluje v štirih urah hektar zemlje, opravlja z lakkoto delo 6-8 konj, ne zahteva velikih obratnih stroškov in če te le tedaj, kadar dela.

Poprašajte in poskusite ga!

Cena traktorja Dinarjev 37.500—

Franček Rakel, cena neobvezna

Fordson

Indeks od Ford Motor Company

Ocenite še danes izjemno izmed naših brezstevilnih zastopnikov v državi

Če prideš v Maribor, petrudite se v manufaktурно trgovino **Franjo Majer** na Glavnem trgu št. 9. Kjer dobite razno zimsko blago, n. pr. odeje, koce, baršene, meške in žensko suknjo, platno, zimsko perle itd. itd. po zelo nizkih cenah. 1583

Kostanjeva drva za ann
neobeljena, do 1.20 m dolga, od 10-45 cm, nekiana, kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjem plačilu, event. proti akreditivu: Ernest Marin, Celje, Zrinskega ulica 4. Posredovalci dobijo provizijo. 1468

V trgovini
Franc Kolarč, Apač
morate kupovati, ker tam dobite dobre blago po nizki ceni.
Velika izbira blaga vseh vrst. 1098

RESNICA
je, da kupite: češko suknjo, volneno blago, hlačevino, tiskovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce in drugo različno blago najboljše kakovosti po znižanih cenah samo v manufakturni trgovini pri Franci Lenartu naslednik

BERGANT BENJAMIN, PTUJ, SRBSKI TRG ŠTEV. 2
poleg glavarstva. 1200

Priporočam svojo špecerijsko trgovino, kjer se dobi vedno sveže blago, beli ameriški petrolej, karbonil, špirit za mizarje, šelak, in vse drugo špecerijsko blago po najnižjih dnevnih cenah. Nadalje kupujem jajca, fižol, pšenico, orehe, vinski kamen in vse druge poljske pridelke po najvišji dnevni ceni. Pridite in preprčali se boste, da je pri meni vedno sveže in dobro blago ter solidna postrežba.

Hinko Kreft trgovec v Ptiju
nasproti gostilne Zupančič. 1484

Za bodočo zimsko sezono, kakor tudi za **miklavževa darila** se zaradi pomanjkanja prostorov sledče stvari razprodajajo s 25% popustom: domače čevlje za gospode, dame in otroke v volni in usnju, samoveznice, pipe, doze za tobak in cigarete, ustnike, pisemski papir, kakor tudi igrače, denarnice za gospode in dame, damske ročne torbice itd.

Josip Mlinarič, Maribor
Glavni trg 17. 1503

V manufakturi trgovini 1528

Srečko Pihičar
Maribor, Gesposka ulica 5

kupite dobro, lepo in poceni. — Velika izbira lepega in dobrega blaga za moške in ženske obleke. — Oglejte si pred nakupom zalogo in izložbe. — Najnižje cene.

Obvestilo.

Ravnateljstvo Združenih mlekarn v Ljubljani sporoča, da bo proti vsem, ki raznašajo govorice, da bo njihova podružnična mlekarna v Ptiju poslovala le čez zimo ter spomladi obrat zopet opustila, nastopala sodnim potom. Vse naše prijatelje pa prosimo, da nam imena raznašalcev teh govoric sporočijo.

Res je nasprotno, da bo naša mlekarna v Ptiju poslovala redno v jezo in škodo vseh onih, ki raznašajo govorice o opustitici obrata. Namen naše mlekarni v Ptiju je, da kontrolira cene za mleko, ker se je jasno videlo, da so hoteli prekučevalci z mlekom, ko je bila naša poslovnična v Ptiju dva meseca zaprta, dobivati mleko zastonje ter so ga plačevali že po K 3.50 za liter. Kakor hitro smo začeli mi poslovali, so se pa cene za mleko za 50% zboljšale. Brez dvoma je torej v korist mlekodajalcev ptujskega okraja, da naša mlekarna posluje, vsled česar pa je tudi njihova dolžnost, da isto podpirajo ter ji oddajajo vse mleko.

1585 Združene mlekarni d. d., v Ljubljani.

Izjava.

Podpisana Neža Zupančič, posestnica iz Hudoš, obžalujem, da sem dne 1. 11. t. l. žalila Antonijo Matjašič, posestnikovo hčer iz Slovenje vasi, na hajdinskem pokopališču, vsled česar jo prosim odpuščanja ter se jej zahvaljujem za odstop od tožbe. Vse tozadevne stroške prevzamem podpisana v svojo plačilno obvezno.

Ptuj, dne 9. 11. 1926.

Neža Zupančič.

**Kakor je delala že Vaša stara mati,
bilo je pravilno.**

Kuhala ie svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kaunim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
K zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

Priprava se

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristuseve podobe (korpus). Da ustreže ljudem, jih je oskrbelo Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobije po sledenih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 580 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 80 D, 100 cm veliki po 850 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z lesene podobe (korpusom) stanejo Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

z kovinaste podobe stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

z kovinaste podobe stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdo križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, suknjo, hlačevino, volneno blago, barhent, cefir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Soštarič, Maribor,

ALEKSANDROVA CESTA.

!! Varčujte z denarjem !!

pri nakupu manufakturnega blaga. Predno kupite, si oglejte velikansko zaloge in čudojito nizke cene v

manufaktturni in modni trgovini
FRANC DOBOVIČNIK
Celje, Gosposka ulica 15

Stranke iz dežele dobe popust! — Krojači in šivilje posebne cene!

Na drobno!

1244

Na debelo!

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa so le

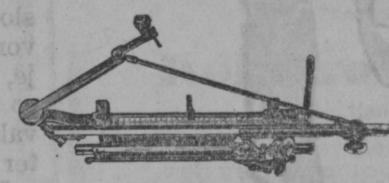
JOSIP PETELINC-A

LJUBLJANA (blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

= znamke Gritzner, Adler in Phönix =

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. — Istotam najboljši šivarski pletilni stroji znamke »Dubied«. — Pouk o vezenju in krpanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica na razpolago.

Fran Strupi Celje

Vam priporoča svoje begate zaloge steklene ter porcelanske posede, svetiljki, ogledali, razne vrstnih šip, lepih okvirjev itd. itd. — Prevzema vsakršna sičilar ska dela. — Najboljše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na dobro in na deblo.

RESNICA

je, da kupite: češko suknjo, volneno blago, hlačevino, tiskovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srage, čevlje in drugo različno blago najboljše kakovosti po nizkih cenah samo v manufakturni trgovini

Pri solncu

Za obilen obisk se priporoča:
K. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 9.

Deber glas gre v mesta in dežele
Ter tudi k nam so novice te prispele,
Da kupiš dobre manufakturno blago in po ceni.
V mestu Celju, tam pri nemški cerkvi.
Ako nisi bil tam še osebno,
Glej, da zapomniš si za vedno,
Da v Celju je mnogo raznih trgovin,
A najcenejše kupiš vedno le pri

Valentin Hladin, Celje

Prešernova ulica.

Same zraven nemške cerkve! 1248

Sreča Vas išče!

Kje? Tam, kjer si nabavite vse manufakturno, galanterijsko, špecerijsko in železniško blago po res nizkih cenah in to le pri: Mihajlo Lapuh, Konjice št. 93. 1487

Cujtel

Glejaj

MARTIN SUMER, KONJICE

Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjice biti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni deba.
— Za prav obilen obisk se ulijudno priporočam!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

v lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 5., pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejšel — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica št. 6

I. Z. Z. N. Z.

Stolna ulica št. 6

Hranilne vloge brez odpovedi po 6%.

Na trimesečno odpoved po 8%

Somišljeniki, sirite naš list!